

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Augusztus 28.
VII. évfolyam, 225. szám.

Vasárnap

A kormány gazdasági bizottsága szabad forgalomra szabadította fel a rendelkezésére álló devizák 30 százalékát

(BUCURESTI.) Miron Cristea patriárka Bucurestibe való visszatérése előtt Karánsebesen tett látogatást, ahol rokonait kereste fel, amikor is a város lakossága nagy ünneplésben részesítette őt, mint volt karánsebesi püspököt. A patriárka ezután visszatért Bucurestibe, ahol közelebbről a jugoszláviai patriárka látogatását fogja fogadni. A kormány tagjai egyébként tegnap Lansbury angol lord, munkáspárti vezér és képviselő bucsulátogatását fogadták, aki kíséreléssel együtt Belgrádnak vette útját. A kormány tagjai ma Curtea de Argesben gyászistentiszteleten vesznek részt Mária királyné halálának negyvenedik napján. A gyászszertartáson megjelennek a koronatanácsosok és sok más előkelőség is.

valutáris megszigorítások, kereskedelmi célokból a következő feltételek mellett használhatják fel:
A különböző pénzügyi magánjellegű követelések fizetésére, a minisztertanácsi napló rendelkezései szerint. Ezek a fizetések az autorizált bankok útján készpénzben eszközölhetők. A Jegybank előzetes engedélye nélkül azonban azzal a kötelezettséggel, hogy hat hónapon belül közölni kell a ténylegesen eszközölt kifizetésre vonatkozó összes

adatokat. A devizák többi 70 százalékát a Jegybanknak kell átadni és azok új áruk behozatali fizetésére is szolgálnak, függetlenül az egyéni kvótáktól, vagy attól a tényről, hogy a devizagigénylő kapott-e már külön kvótát vagy sem. A behozatali kéréseket a normális behozatali kvóták arányában fogják elbírálni.
Ugyanakkor a bizottság elhatározta, hogy a negyvenezer lejes minimális vagononkénti gabonaárát alkalmazni

fogja a 80—81 kilógramos és 2 százalékos idegen anyagot tartalmazó gabonára is, minthogy a termés nagyrésze ilyen. Elhatározták továbbá, hogy szeptember 15-ig az ugynevezett prémiumokat tizezerről tizenkétezerre emelik és ilyen értelemben a külfölddel fennálló fizetési egyezményeket módosítani fogják. Majd Constantinescu miniszter tájékoztatta a bizottságot a kormány új terméserértékesítési terveiről.

A hatóságokkal szembeni fenyegetések büntette kikerült a katonai törvényszékek hatásköréből
(BUCURESTI.) A hivatalos lap pénteki számában törvényrendelet jelent meg, amely a hatóságokkal szembeni fenyegetések büntetést kiveszi a katonai törvényszékek hatásköréből. Kivétel jelentenek azok a bűncselekmények, amelyeket hivatalos kötelességüket teljesítő állami méltóságokkal szemben követtek el. Ezek továbbra is a katonai bíróságok hatáskörébe tartoznak.

A Havas iroda jelentése szerint:

21 zsupánságra osztják Csehszlovákiát az önkormányzati elv alapján

Nagy kavargás Prágában a szudéta-németek újabb kiáltványa miatt - Sok áldozata van a jaffai újabb nagy bombamerényletnek - November végére új választásokat irnak ki Jugoszláviában - Véget értek a berlini „magyar napok”

(PRÁGA.) (Havas.) Lord Runciman nyilvánlagi utasításra, gyorsítani igyekezik egyeztető tárgyalásait, mert fokozottabb tempóban tartja meg eszmecserejét az egyes népkisebbségi csoportok vezetőivel. Csütörtökön, mint tudvalevő, a német szociáldemokraták, a magyar és a ruthén pártok delegátusait fogadta, tegnap pedig újól a szudétanémeteket és később a cseh agráriusok parlamenti csoportját. Néhány napon belül a végleges kibontakozási terv közvételét várják, amely egyáltalában nem látszik kizártnak azok után, hogy a csehszlovák kormány most már hajlandóan mutatkozik még lényeges engedményekre is. A Daily Telegraph and Morning Post prágai levelezője szerint az engedékenység csak nehezen került felül és így joggal feltételezhető, hogy azt kizárólag külső okok idézték elő. Elsősorban is a Foreign Office, illetve Chamberlain miniszterelnök határozott magatartása és az az energikus hangú közlemény, amely a fegyveres segélynyújtás gondolatát megcáfolta, másodsorban Horthy kormányzó berlini, illetve németországi útja, amely a leghatározottabban német-magyar együttműködés jegyében folyik, végül, de nem utolsó sorban a bledi határozat is, amelyet Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök és Petrescu Comnen román külügyminiszter összefogása és a békés elrendezés érdekében tanusított határozott magatartása hozott létre. Ennyi fontos és nyomós esemény nem maradhatott a csehszlovák kisebbségi kérdés szempontjából sem hatás nélkül — folytatja a zangol sajtótudósító — és így

könnyen meg lehet magyarázni az engedékenyebb magatartást, amelyet a legutóbbi napokban még a legderültebbek sem reméltek komolyan. A Paris Soir munkatársa szerint a nem várt fordulat most a legszebb reményekre jogosít és nincs kizárva, hogy az európai diplomáciának annyi nehéz órát szerzett válság megoldásra talál.

A szudéta gazdasági murások helyzete
(PRÁGA.) (Ceteka.) Lord Runciman tegnap délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Kundt, dr. Peters és

Rosche szudétanémet párti vezetőkkel, akik vázolták előtte a csehszlovákiai határszélen élő német gazdasági munkásság rendkívül nehéz helyzetét. Ezt az idézte elő, hogy a területek nagyrésztet kisajátították, határzónáknak minősítették és formálisan állami kezelésbe vették. Az a munkásság tehát, amely ezeken a területeken kereste meg kenyerét, elesett ettől a lehetőségtől. Runciman lord ígéretet tett arra, hogy a problémát megfelelő tanulmány tárgyává teszi és terve elkészítésénél figyelembe veszi.

A hatos bizottság tanácskozásai

(PRÁGA.) (Ceteka.) Az ugynevezett hatos intézőbizottság tegnap a parlament épületében tanácskozásra ült össze. Az ülésen maga Hodzsa miniszterelnök is megjelent és ismertette azokat az okokat, amelyek a kormányzat felfogás változását előidézték. A hatos bizottság ezután megvitatta az újabb tárgyalási alapot és azt hosszú vita után elfogadhatónak minősítette.

Az egyesült felvidéki magyar párt nyilatkozata

(PRÁGA.) (Ceteka.) A csehszlovákiai, egyesült, felvidéki, magyar párt tegnap tette közzé a maga állásfoglalását a kisebbségi kérdés elrendezéséről. A nyilatkozat, amely igen terjedelmes, rövid kivonattal a következőket tartalmazza:

A csehszlovákiai magyarság a békeszerződés következtében lett alkotó eleme a köztársaságnak, amely az egyenlő jogok és kötelezettségek elvén állt fel önálló állammá. Ez a feltétel azt jelen-

ti, hogy a Csehszlovákia területén élő összes nemzetiségeket elsőrendű állampolgári jogok illetnék meg. Ezek a jogok az önkormányzati elv érvényesítésében válnak valósággá és ez szabja meg a magyar kisebbség álláspontját is az általános problémával kapcsolatban. Becsületes, lojális nemzeti életet akar élni, igényli tehát a nemzeti önkormányzat szuverenitását, mert a köztársaság keretén belül csak így lehet elképzelni a békés együttműködést. Hogy azonban ez a lehetőség megteremthető legyen, szükséges az egész állami élet átépítése.

A közös ügyek és az önkormányzati ügyek

Az átépítés oly formában vihető keresztül — folytatja a nyilatkozat — hogy a külügy, hadügy, állampolgárság meghatározásának joga, a pénzügy, a valutáris intézkedések joga, a vasút, hajózás, posta, távírda, telefon, az állami adósságok kezelése, a dohány és a

„Jön 505 a csikkal!...“

sómonopólium a csehszlovák kormány hatásköre, ezeken kívül azonban minden a nemzeti önkormányzat joga maradjon.

Kvóta

A kisebbségeket a „önkormányzat“on kívül számarányának megfelelő kvóta illeti meg a kormányzatban, a felső- és az alsóházban is. A nyelvhasználati jogból viszont következik az, hogy az összes törvényeket az államban használatos összes kisebbségi nyelveken is ki kell hirdetni, miért is a magyar párt ezt külön is hangsúlyozni kénytelen.

A nyilatkozat ezután ráter a kormány által előzőleg ismertetett javaslatra és pontról-pontra megbírája azt, kimutatva az ellentéteket kiélesítő feltevételeket.

KAVARODÁS A SZUDÉTA-NÉMETEK KIÁLTVÁNYA MIATT

(PRÁGA.) A Havas jelentése szerint Hodzsa tegnap Kundt német képviselővel az önkormányzat kérdéséről tárgyalt. Csehszlovákiát e szerint 21 zsupánra osztják fel és a zsupánokat általános szavazással választják. A zsupánok pedig széleskörű hatáskört kapnának. Ugyancsak a Havas jelenti Prágából, hogy a Henlein-párt lapjában Rundschauban a párt két vezetője által aláírt kiáltvány jelent meg, amely a Hodzsa és Kundt, Rosche szudétanémet képviselők közötti tárgyalásokról számol be éles hangon, miért is a lapot elkobozták. A kiáltvány többek között azt állította, hogy a kormányt a szélső baloldali elemek gátolták volna meg az engedelmények tekintetében. A kiáltvánnyal kapcsolatosan az állami rádió a Rundschau állításait a legerélyesebben megcáfolja és annak éles hangját sulyosan elítéli. A közlemény azzal zárul, hogy a belügyminiszter nyomtatékosan felhívja az összes csehszlovák alattvalók figyelmét, miszerint az állami hatóságok minden körülmények között gondoskodni fognak a köztársaság nyugalmának és biztonságának megvédéséről és semmiféle törvényellenességet nem tűrnek meg.

Nyugodtabb légkör

(PRÁGA.) (Ceteca.) A megelőző 48 óra rendkívül feszült légkört viszonylagos nyugalom váltotta fel. Általánosságban az a vélemény alakult ki, hogy a probléma elintézését halogatni most már nem lenne célszerű és így az eddig merev elzárkózást tanúsító pártok is hajlamosabbak a békés és gyors rendezésre. Az esti lapok egy része a magyar párt terjedelmes nyilatkozatát és az abban felsorolt kívánásokat nem találja alkalmasnak a tovább tárgyalásra, de a többség megfontolandónak véli azokat.

A semleges Itália

(RÓMA.) (Stefani.) A Giornale d'Italia vezércikkben foglalkozik a brit kormány cáfolatával és megjegyzi, hogy azt teljesen helyesnek tartja annál is inkább, mert a fasiszta kormány a csehszlovákiai belproblémát illetően a teljes semlegességet tartotta egyedül célra vezető magatartásnak. Ezt várta Róma Londontól is és most megelégedéssel veszi tudomásul a Downing Streeti nyilatkozatot. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a semlegesség kizárja a közvetítést. Sőt ellenkezőleg, a semlegesség egyenesen megköveteli a neutrális közvetítést különösen az olyan államok részéről, mint Anglia is, amely földrajzilag messze fekszik ugyan, de tekintélyénél fogva hivatott a döntőbírói szerepre.

Daladier a felszerelés gyorsítása mellett

(PÁRIS.) (Havas.) Daladier miniszterelnök a radikális párt intéző bizottságának tegnapi ülésén nagy beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az ugynevezett szélsőbaloldali népfronti frakciók vasárnapi nyilatkozatát félreértették. Ő elvben soha nem volt ellene a 40 órás munkahét alkalmazásának és most sem gondol annak megváltoztatására. Vannak azonban iparágak, ahol a merev formához való ragaszkodás válságos katasztrófát jelenthet. Így például

azok az üzemek, ahol a felszerelési eszközök készülnek, lehetetlenné volnának tenni, ha a 40 órás munkahét alól nem tennének kivételeket. Ez ebben az esetben egyenesen államellenes cselekedett lenne ami ellen Franciaország biztonsgága nevében energikusan tiltakoznia kell és meg kell akadályoznia a tulkapásokat. Ezt pedig ő minden módjában álló eszközzel meg is fogja tenni. A radikális párt Daladier e nyilatkozatát teljes egészében és egyhangulag magáévá tette és biztosította a miniszterelnököt rendületlen kitartásáról.

A FRANCIA BALOLDAL ÁLLJA A HARCOT

(PÁRIS.) A francia baloldali pártok tovább folytatják harcukat a negyven órás munkahét megtartása és a munkás jóléti törvények érvényben maradása mellett. Több felőlről a parlament összehívását sürgetik ebben a kérdésben. Blum viszont kijelentette, hogy a kormány helyzetét nem szabad semmiben sem megnehezíteni. Bonnet külügyminiszter ugyanakkor kijelentette, hogy

szepember 7-én a parlament amugy is összeül, a kormány viszont semmiféle munkásságelleni intézkedést nem fog alkalmazni.

Olasz-francia megegyezést sürget az Action Francaise

(PÁRIS.) (Havas.) Az Action Francaise tengerészeti szakértője hosszú cikkben ismerteti az olasz flotta építkezéseket és megjegyzi, hogy Itália az ő kormányzati rendszere mellett a lehető legrövidebb időn belül hatalmas flottát építhet ki az alatt míg Franciaországban a 40 órás munkahét felett folyik a vita és egymást érik a sztrájkok.

— Róma — írja a lap — az utolsó két hónap alatt két darab 24.000 tonnás csatahajót, 8 buvárnaszádót és 6 darab 8000 tonnás torpedó rombolót bocsájtott vízre, olyan eredmény ez, amelyet aligha lehet utánozni. Nem lenne-e célszerűbb az ideológiai kérdéseket sutba vetni és végre helyt adni a józan megfontolásnak, amely a megegyezést sürgeti?

**CAPITOL
MOZGÓ!
MA PREMIER!**

Leányszöktetés!

Bolvár Gyéza nagyszerű rendezése. Főszereplő:

Gustav Fröhlich

Elutazott Berlinből Horthy magyar kormányzó

(BERLIN.) (DNB.) Horthy Miklós magyar államfő tegnap délelőtt megkoszorúztatta Nagy Frigyes siremlékét, majd látogatást tett a Sanssouci kastélyban és megtekintette a híres szelmalmot és a Bejvederet. Ezután visszatért az elnöki palotába, ahová Hitler kancellár délben érte ment, hogy elkísérje a Charlottenburgi kastélyba Ribbentrop villásreggelijére. A 11 kilométeres hosszú utvonalon a német haderő különböző oszlopai állottak sorfalat és mögöttük 100 és 100 ezer ember szorongott, hogy üdvözölhesse a magas vendéget és a Führert. A Charlottenburgi palota feljárójánál várakozott Ribbentrop és felesége fogadva a vendégeket. A villásreggelit az ugynevezett Goldene Galerieben tartották meg és arra hivatalosak voltak a magyar vendégeken kívül a német kormány tagjai és a társadalmi, valamint katonai előkelőségek kiválóbbjai. A villásreggeli délután 3 órakor ért véget és a palotából Horthy kormányzó Hitler kancellárral a Lenthaler Bahnhofra hajtottak. A pályaudvaron jelen voltak Itália és Lengyelország követei, de oda mentek a bucsuzatásra mindazok az előkelőségek is, akik a villásreggeli résztvettek. A rendet ezuttal 1000 Hitler ifju tartotta fenn. A bucsuzás nagyon szívélyes és meleg volt. A két államfő hosszasan elbeszélgetett még egymással és különösen meleg színt adott a képek az, amikor a Führer kézcsókkal bucsuzott a „nagyasszonytól“. Horthy kormányzó feleségétől. A vendégeket elszállító külön vonat fél négykor robbogott ki Berlinből Göring marsall vadászlaka felé ahol a kormányzó és kísérete az éjszakát töltötték. Ma Nürnberg megtekintése van soron és onnan fognak hazautazni Budapestre.

Kitüntetések

(BERLIN.) (DNB.) Hitler vezér és kancellár Rác Jenő magyar honvédelmi minisztert a német Sasrend nagykeresztjével tüntette ki és ugyancsak magas kitüntetésben részesítette a kíséret többi tagját is. (Imrédy és Kánya már régebb megkapták ezt az érdemrendet.) Viszont Horthy kormányzó a magyar érdemrend nagykeresztjét adományozta Ribbentrop, von Tschammer und Osten, Ley, Himler, Lütze, Frank minisztereknek és a középkeresztet Bohle, Woermann, von Mackensen államtitkárnak, valamint a Germania hajóépítőgyár igazgatójának.

NEM LESZ VÁLTOZÁS A MAGYAR-NÉMET POLITIKÁBAN

(BERLIN.) A berlini magyar napokról a lapok nagy cikkeket közölnek. Hangsúlyozzák, hogy Magyarország és Németország politikájában nem áll be változás. A Magyarország és Németország közötti határ azonban híd és nem választófal. Az egyik hamburgi lap Magyarországnak a Népszövetségből való kilépését sürgeti. Más lapok megírják, hogy Postdamban Horthy kormányzót egykori nevelőnője, egy 80 éves matróna üdvözölte.

A BELGRÁDI MAGYAR KÖVET A JUGOSZLÁV ANYAKIRÁLYNÉ ELŐTT

(BLED.) Mária jugoszláv anyakirályné tegnap kihallgatásán fogadta bledi kastélyában báró Bakács Bessenyei György belgrádi magyar követet.

Felosztják a jugoszláv törvényhozást

(BELGRÁD.) A jugoszláv kormányt részben átszervezték. A régen tanács elfogadta Marics tábornok hadügyi és tengerészeti, Vrbanics kereskedelmi és iparügyi, valamint Miltics testnevelésügyi miniszterek lemondását. Helyükbe Milutin Nedics tábornok vezérkari főnök került a hadügyi, Nicola Kabalin képviselő a kereskedelmi és Buics Marko, Split város polgármestere, a testnevelési minisztérium élére. A kormányváltozás csak személyi jellegű és rendszerváltozást nem jelent. Híre jár azonban, hogy a kormány rövidesen törvényrendeletet ad ki a jelenlegi parlament feloszlásáról és november végére kiírja az új választásokat.

Heves harcok az összes spanyol frontokon

(HENDAYE.) (Reuter.) Franco tábornok csapatai az összes frontszakaszokon általános támadásba lendültek és szemmel láthatólag a végső döntésre törekedtek. Különösen heves a küzdelem az Ebro mentén, ahol a nemzetiek bekerítő mozdulatai teljes sikerrel jártak, mert elfogták azt a nemzetközi dandárt, amely az ellenoffenzívá kezdetekor átkelt a folyón. A foglyok száma ezen a szakaszon meghaladja a 20.000 embert.

JAPÁN MAKACS...

(TOKIÓ.) A japán hadügyminisztérium képviselője a leghatározottabban megcáfolta azokat a híreket, hogy a japán csapatok a kínai hadműveletekben mérges gázokat használtak volna. Ennek éppen az ellenkezője áll, vagyis kínai részről használtak ilyen gázokat.

A sanghaji japán katonai hatóságok ugyanakkor újból nyomtatékosan kijelentették, hogy a háborus helyzetre vonatkozó összes híradásokat a külföld tiltakozása ellenére is változatlanul a legszigoribban cenzurálni fogják és ez alól csak a hivatalos közlések mentesülnek. Az angol és francia nagykövetelek a cenzura, valamint az egyéb megszigorító intézkedések miatt erélyes tiltakozást jelentettek be.

VÉRÉS TERRORCSELEKMÉNYEK PALESTINÁBAN

(JERUZSÁLEM.) Jaffában tegnap az arab zöldségpiacon újabb bomba robbant. A merényletnek harminc halottja és hatvan sebesültje van. Az arab lakosság körében nagy az izgalom. Jaffában emiatt beszűntették a munkát és nagy tüntetések voltak. Az angol-palesztinai bank épületét felgyújtották, de a katonaság és tüzoltóság közbelépése az épület nagy részét megmentette. A tüntetők egy csoportja megtámadta az egyik angol bank igazgatójának gépkocsiját és azt összezúzta. A bankok és üzletek bezártak. A városban kihirdették az ostromállapotot és a főbb utcákat csapatok szállították meg. A hivatalos jelentések hat halottról és husz sebesültről, más jelentések husz halottról és negyven sebesültről, a laphíradások viszont már harmincnál több halottról és hatvanon felüli sebesültről adnak hírt. Az angol hatóságok körében az újabb merénylet óriási megdöbbenést keltett. A Jeruzsálem-Jaffa-i országúton két zsidót meggyilkoltak, más helyen a gépkocsikat megtámadták az arabok és nyolc utast megsebesítettek. A brit főbiztos betiltott minden közlekedést Jaffa és Telaviv között, a kárhatalmat pedig riadókézsültsébe helyezték. Jaffában az egyik angol bankot az arab lakosság megtámadta. A rendőrség a rendteremtés során egy embert agyonlőtt, többet megsebesített. Az ország más részeiből is különböző terrorcselekményeket jelentenek számos áldozattal.

Még mindig homály fedli a dr. Gaspar elleni vasúti merénylet körülményeit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A vasúti merényletnek áldozatul esett dr. Gaspar Jonel volt képviselő, Vaida királyi tanácsos személyi titkára, akitől a revolveres merénylet után elrabolták 450 ezer lej készpénzt tartalmazó táskáját, még mindig rendkívül súlyos állapotban fekszik a sebészeti klinikán, s így a bucarestii gyorsvonat I. osztályú hálófülkéjében történt rablógyilkosság részleteit még mindig teljes homály borítja. A nyomozás munkáját megnehezíti az a tény, hogy dr. Gaspart még mindig nem lehetett kihallgatni és a tanuvallomások között pedig ellenmondások mutatkoznak. A nyomozás változatlanul folyik tovább a titokzatos merénylet ügyében.

— A híres filmművész-házaspár botrányos válása. Newyorkból jelentik: Lupe Velez filmművésznő véglegesen elvált Johnny Weismüllertől, a híres Tarzantól, aki ellen durvaság címen indította meg a válópert a bíróság előtt.

— A fiatal gyilkos telefonon értesítette a rendőrséget, hogy áldozata öngyilkos lett. Veszprémből jelentik: Tegnap délután megszólalt a veszprémi rendőrkapitányság telefonja és egy izgalomtól elfulladt hang jelentette:

— Halló... kérem szépen, Karát Teréz, Radovics mészáros házvezetőnője öngyilkos lett — A kirobogó detektívek, akik Karát Terézt már halva találták, de azonnal megállapították, a mészárosmester galambuccai lakásán, hogy a szerencsétlen nem lett öngyilkos, hanem a mészárosmester 17 éves alkalma-zottja a ház kapujában agyonlőtte. Később ő maga telefonált a rendőrségre, majd elmenekült. Később azonban kézzel rekerítették és nyomban bevallotta, hogy csak meg akarta fenyegetni a házvezetőnőt és a revolver véletlenül sült el a kezében.

— Ma „Nizzai ibolyák“ az Edisor mozgóban.

Nagyszabású méhészeti, kertészeti, háziipari és képzőművészeti kiállítást rendeznek Kolozsváron szeptember 1-5 napjain

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Régóta volt olyan nagyszabású kiállítás Erdély fővárosában, mint amilyenek — a földművelésügyi minisztérium engedélye alapján — az Erdélyi Méhész Egyesület részéről, az Erdélyi Gazdasági Egylet támogatása mellett rendezendő és szeptember elsőjén megnyitandó méhészeti, kertészeti, háziipari és képzőművészeti kiállítás ígérkezik.

Az Erdélyi Méhész Egyesületnek ez már a 14-ik szakkiallítása, amellyel egy időben tartja meg a hetedik országos méhészeti kongresszusát. A kiállításon méz, viasz, — nyersen és feldolgozott állapotban — méhészeti gépek, eszközök anyagok, méhkasok kerülnek bemutatásra és eladásra. A kiállítás iránt az egész országban, de főleg Erdély részéről szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg, elsősorban a méhésztársadalom körében. A kiállításon több, újdonság is kerül bemutatásra, a kongresszuson pedig a legnevesebb szakfelelősök tartanak előadásokat és azok kivül számos, értékes felszólalás fogja gazdagítani a kongresszus napirendjét.

A szeptember 1—5. napjain megrendezendő méhészeti kiállítással egyidőben rendezi meg az EGE kertészeti és gyümölcsészeti szakosztálya kiállítását és szeptember 3-án, szombaton délelőtt 9 órakor közgyűlést a református kollégium régi épületének disztermében. A kiállítás több csoportra oszlik. A méhészeti és kertészeti szakcsoportokon kívül nagy arányokban vonul fej a háziipar minden csoportja, változatos anyaggal, gazdag szín pompával. A kiállításon varrottasok szöttek, a fafaragászat, agyagipar, szalma, gyékény, len, kender és gyapjufonás, háziipar és kőfaragászat legszebb termékei kerülnek bemutatásra Erdély egész területéről. A kiállítás színvonalát és látványosságát nagyban fogja emelni a képzőművészek kiállítása, amelyen számosan vesznek részt Erdély legjobb művészei közül.

A kiállítás egész tartama alatt szakelőadások lesznek és pedig szeptember 1—2. napjain zajlik le a méhészek országos kongresszusa, szeptember 9-án délelőtt az EGE gyümölcsészeti szakosztályának közgyűléseivel kapcsolatosan több szakelőadás lesz a gyümölcsstermelés, válogatás csomagolás, értékesítés és gyümölcsfavédelem köréből. Szeptember 3-án délután háziipari és képzőművészeti előadások lesznek. Az előadások nyilvánosak, a belépés díjtalan.

Meleg fogadtatásban részesítették a helyi katolikus szervezetek Monsegnioro Leonardo M. Bellot, a Szent Ferenc-rend generálisát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap számunkban röviden foglalkoztunk azzal a társadalmi jelentőségű eseménnyel, amelyet Leonardo M. Bellonak, a Szent Ferenc-rend generálisának kolozsvári látogatása jelentett. Csütörtökön este félhivatalos fogadtatás volt a Ferencrendi templomban, pénteken pedig a helyi katolikus szervezetek képviselői részesítették meleg fogadtatásban a magasrangú főpapot.

Reggel misét pontifikált a rend feje a Ferencrendi templomban, amely alkalommal mintegy ötszáz hívő járult az Oltáriszentség elé és áldozott meg. Utána a városi középületet, a Kogalniceanu-ucai ref. templomot és a régi Ferencrendi rendházat tekintette meg, majd a rend székházába vonult kíséretével együtt, ahol az ősi refektóriumban fogadta a tisztelgéseket. Elsőnek dr. Boga Alajos kanonok üdvözölte a magas vendéget a kath. egyházmegye nevében, majd Csányi István a III.-rend nevében mondott néhány szót, örömet fejezve ki a nagyjelentőségű látogatás felett. Utána a román Ferencrend egy képviselője vette át a szót, majd befejezősül Leitendorfer Sándor a Katolikus

vendégeket és érdeklődőket szívesen látnk. Az összes előadásokat a református kollégium régi épületének disztermében fogják megtartani a Kogalniceanu 16. szám alatt, az I. emeleten balra. A kiállítást pedig a kollégiummal szemben a Kogalniceanu 7. szám alatt, a Katolikus Kör helyiségeiben és udvarán rendezik meg.

Szeptember 4-én, vasárnap találkozóra gyűlnek össze a kolozsvári gazdasági akadémián és a régi tanintézetben végzett okleveles gazdák, amely találkozóra máris nagy számban jelentkeztek. A gyülekezés szeptember 4-én délelőtt az EGE székházában lesz, a Str. Andrei Muresan 10. szám alatt.

A kiállítás utolsó napján délelőtt az EME tanulmányi kirándulást rendez a házsongárdi méhészeti telepére délután pedig ugyanott 10 napos ingyenes méhészeti tanfolyam nyílik meg, amelynek megtartására a földművelésügyi minisztérium már megadta az engedélyt.

A kiállítás alkalmából a CFR vezérigazgatósága 50 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett. A kedvezmény igénybevételéhez semmiféle előzetes igazolvány nem szükséges. A Kolozsvárra váltott egész jeggyel ingyen lehet visszautazni a kiinduló állomásra. A jegy visszainduláskor a vasuti pénztárnál lebejegyeltetendő a kiállítási belépő jegy felmutatása mellett. A nagyszabású kiállítás iránt általános és széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

Gyermeke lesz!!

a legegészségesebb a korzón, ha gyermekköcsiját

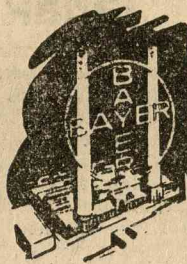
„Premier“
gyermekköcsi
üzemeltől
Cluj, str. Anton Pan 6. sz.
szerzi be.
Szigoruan szabott gyári árák!

Kör nevében köszöntötte a főpapot. A beszédekre végtelen kedvességgel és melegséggel latin nyelven válaszolt Monsegnioro Leonardo M. Bello és kérte a hivatelt, hogy továbbra is munkálkodjanak a krisztusi gondolat jegyében, főképpen pedig szociális téren, amely munkát egy a világiaknak, mint a szerzeteseknek közös akaratával és buzgalommal kell a rend alapítójának elgondolása alapján dadalra vinni.

(BAGDAD.) A város arab lakossága nagy tüntetést rendezett a legutóbbi haifai halálos ítélet ellen. A kormányzóság, mint tudvalevő, egy arab segédrendőrt tiltott fegyverhasználat miatt ítélt halálra. A tüntetők a brit konzulátus előtt gyűltek össze és csak a karhatalom erőyes közbe lépésének köszönhető, hogy nem került az épület szétrombolására sor.

(WIEN.) Globocnik wieni csoportvezető tegnap kihallgatáson fogadta a zsidó kereskedők és iparosok küldöttségét. A delegáció türelmi időt kért a zsidóság üzletei eladására. Egy előző rendelet szerint ugyanis az eladásnak, illetve rendelkezésre bocsátásnak e hó végéig meg kell történnie. Globocnik kijelentette, hogy a kérést továbbítani fogja a kormányhoz.

A „Bayer“ üzemek minden látogatóját

csodálatba ejti a szigorú és gyakori ellenőrzés, a szinte túlzottan tetsző gond és tisztaság a gyógyszerek előállításánál. Egyetlen tablettát sem érint emberi kéz! A Pyramidon tabletták is „Bayer“ gyártmány és mivel sokan utánozzák, bevásárlásnál mindig ügyelnie kell a „Bayer“ keresztre! A

Pyramidon
TABLETTÁK

valódiak csak a „Bayer“ kereszttel

Apróhirdetések

KIADÓ LAKÁS

NAGY szuterin helyiség üzemnek vagy raktárnak kiadó. Str. Balcescu 11-a. (8675)

GYERMEKSZERETŐ intelligens család nál 1-2 iskolás gyermek gondos ellátást kaphat. Str. Ilie Macelar 8. (P293)

KIADÓ október 1-re tiszta féregmentes szoba konyha speiz pince 650 lej. Ugyanott különbejárattal szoba üresen vagy butorozva. Érdeklődni vasárnap délután. Cim a kiadóban. (8651)

KIADÓ november 1-re 3 szobás komfortos kertes lakás. Érdeklődni délelőtt 10—1 Vágó Augusta, Str. Iorga 12. (P265)

EGY szoba fürdőszoba szeptember 1-re kiadó. Cim: Str. Duca 7. (8637)

KÉT iskolásleány teljes ellátást kaphat jutányos áron. Str. Băii 6. (8689)

KERTES villában különbejárattal 2 szoba fürdőszoba és egy szoba, konyha kiadó. Str. Maiorescu 2. (8591)

KIADÓ egy szoba, konyha, esetleg 2 szoba, konyha nagy pincével és hozzátartozó mellékhelyiségekkel, külön telken a belvárosban. Cim: Str. Treacătoare 7-a. (8649)

KISEBB butorozott szoba nagyon olcsón kiadó. Str. Brancoveanu 21. Tisztviselőtelep. (P271)

KIADÓ napos oldalon száraz egészséges szuterin lakás. C. Traian 49. (P62)

1 SZOBA kiadó. Str. Vasile Lupu 16. (8690)

KIADÓ különbejárattal földszintes szoba butorozva vagy üresen irodának vagy üzletnek is alkalmas. Piața Mihai Viteazul 39. háztulajdonosnál. (8702)

KÉT iskolásleány teljes ellátást, esetleg német társalgást kaphat. Str. Greceanu 6. Villanegyed. (V 8704)

NAGYON szép modern négy szobás lakás november 1-ére kiadó. Értekezni Str. I. G. Duca 3. Házfelügyelőnél. (8705)

EGY nem különbejárattal üres szoba kiadó elsőjére. Str. Iasilor 10. (8716)

KÜLÖNTELEK 1 szoba, konyha, speiz, előszoba, pince kiadó. Érdeklődni: Piața Unirii 17. (8722)

SZÁRAZ szuterin csoba, konyha kiadó. Cal. Traian 9. (8781)

ÖSSZKOMFORTOS 1 szobás lakás október 1-re kiadó. Str. Fantanelele 12. (8733)

EGY üzlethelyiség kiadó, Str. Dragalina 4. Ugyanott egy négykerékű kézi szekér eladó. Értekezni Zeiler bádogosnál. (8735)

BUTOROZOTT szoba kiadó. Botanikus kerttel szembe. Str. Pasteur 20. (8739)

EGY szoba, konyha és speiz kiadó. Str. Episcop N. Ivan 4. (Fost Calea Feleacu-lui.) (P299)

KÖZÉPISKOLÁS leány teljes ellátást kaphat jobb családnál központban. Ing. Deák, Piața Unirii 7. (V8740)

KÉT és HÁROM szobás napos modern lakás kiadó. Str. Cosbuc 3. (P300)

KIADÓ azonnal 3 szoba, konyha, egy butorozott szoba és 2x1 szoba, konyha előszoba. Str. Ep. Ivan 48. (8745)

NAGY szoba, konyha, víz, villany olcsón kiadó. Str. Horea 6. (8761)

Hétfőn a ROYAL színházmozgóban szenzációs Premier ROBERT MONTGOMERY és ROSALIND RUSSEL ÉLJ, SZERESS ÉS TANULJ!

című filmben. Ma, szombaton és holnap, vasárnap utoljára Broadway melody 1938. és Ha én lennék a főnök... — Figyelem! Ma és holnap d. u. 2 órakor minden gyermek nézze meg a Vidám társaság és Micky Maus műsort. Lei 7. és 12 plusz 5.

KIADÓ október elsőjére 2 szoba, konyha, fürdő- előszoba, speiz, egyik szoba különbejárattal is. Megtekinthető Strada Pata 14. alatt. Ért. Str. Avram Iancu 40. hátul. (P301)

SZENTPÉTERI templom közelében 2 szoba, konyha, speiz kiadó. Str. Scurta 9. (P298)

LAKÁST és teljes ellátást kaphat szerényebb igényű férfi, magános urinónél. Str. Fluturilor 14. (T1207)

KIADÓ bevezetett női és férfi fodrászat berendezéssel. Érdeklődni Str. Rugului 15, fűszerüzletben. (8750)

BELVÁROSBAN szoba, konyha, kamara, szoba üresen és butorozva is kiadó. Str. Ady 4. (8772)

1 szoba, konyha, fürdőszoba kiadó. Str. Memorandului 15. (P320)

SZEP üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni Salon „Lady“, Str. Memorandului 10. (P322)

KIADÓ napos oldalon kis szoba konyha. Calea Traian 49. (P289)

„Jön 505 a csíkkal!...“

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Leányszöktetés. Főszereplő: Gustav Frölich. Rendezte: Bolváry Géza.

URÁNIA MOZGÓ: Alexandra grófnő. Kor da Sándor remekműve. Fősz.: Marlene Dietrich és Robert Donat.

OPERA MOZGÓ: Asszony a kinpadon. Kelet misztikus világában lejátszódó izgalmas szerelmi történet. Fősz.: Sessuc Hayawaka, Victor Franca. Hétfőtől: Stan és Bran skótok.

ROYAL MOZGÓ: I. Ha én lennék a főnök. Francia zenés vígjáték. Fősz. Fernand Gravey. II. Broadway Melody 1938. Fősz.: Eleanor Powel, Robert Taylor. Előadások kezdete. Az elsőnek: 5.20, 9.20, másodiknak: 3.30, 7.20. Szombaton és vasárnap d. u. 2-kor a gyermekek öröme: Vidám társaság és Miki Maus.

THALIA MOZGÓ: Kettős műsor. Premier. I. A hetek bandája. Bűnügyi film. Harwood amerikai mesterdetektívvel. II. Romeo és Julia. Fősz.: Norma Shae-rer, Leslie Howard. Előadások: 3, 6, 9 órakor. Hétfőtől: Arany az uccán.

MUNKÁS MOZGÓ: I. A kínai arany. (Az arany átka.) Fősz.: Gary Cooper és Madeleine Carol. II. A zsaroló. Dráma. Fősz.: Elisa Landi, Kent Taylor. III. Híradó. Szombaton, 27-én bál miatt nincs előadás.

EDISON MOZGÓ: I. Nizzai ibolyák. Főszereplő: Erna Sack, a világhírű bécsi énekesnő. II. Az ördögsgizet menekültje. Exotikus film. III. Új híradó és Miki Maus.

SELECT MOZGÓ: Premier. Paramata. (Nők a rács mögött.) Fősz.: Zarah Leander, Willy Birgel.

Aramvonal...

Beszéljünk kicsit szűkebb hazánkról és egészen szűkebbül anyánkról: szeretett városunk mélyen tisztelt előjáróságáról. Ez az előjáróság néhány hónap szorgos munkálkodásával méltán kiérdemelte azt a közmondást, hogy új seprű jól seprer. Annyi újszerű intézkedést fogantatott, annyi okkal és néha nélkül is végzett szépészeti mutatóval lepte meg a lakosságot, hogy porzott bele minden ucca, minden közterület. A fél város vagy szét van hányva, vagy ragyogóan új köntösbe van öltöztetve. Vízvezeték, csatornahálózatot fektetnek le több kilométer hosszúságban uccákra és tereket köveznek ki, parkokat létesítenek, önműködő telefonhálózat kedvéért törlik fel itt is, ott is a járdákat, a sétateren még az örök árnyékban is virággruppokat varázsolnak, selymes füvek, csinos virágállványok, káprázatosan szép szőnyeg-ágyak — az idegen azt hiheti, hogy a paradicsomi kert szépségével kelte bírokra a városrendészet vezérkari tábora.

Ez a felszines buzgóság kétségeltlenül megéri a pénzt. „Kost was kost”, — az emberek örömmel tekintenek végig a gyönyörű tereken és akinek van ideje rá, egész nap elcsalhat a város különböző mutatóvonalain. Vendégeinek eldicsekedhet: nézzétek, milyen tündérváltozóvá vált az ódonfalú, ősi város.

Ez a szemlélet. Az analízis már sokkal kedvezőtlenebb. Nemcsak azért — amit általában emlegetni szoktak — hogy a közterhek az elviselhetetlenségig felduzzadtak és hogy a megállapításuk is sérelmes, igazságtalan, hanem mert a város az olyan makkegészesnek látszó, pirosposztag emberekhez hasonlít, akinek asztmája is van reumája is van, a mája s a veséje sem egészen jó, s akit már kikezdi az érleltetés átka.

Nem mi mondjuk ezt, hanem a város főorvosi hivatala, amely az országos egészségügyi offenzíva keretein belül a higiénikus újításoknak egész sorozatát akarja bevezetni. Az ilyen hatósági intézkedés mindig hiányt jelez. Ha szükséges az egészségügyi reform, fennáll az egészségtelen állapotoknak valamilyen válfaja. És a főorvosi hivatal nem is titkolja ezt. Megmondja nyíltan, hogy a szeméthyűzés mai rendszere kikotorja ugyan a házakból a szemetet, de megtölti az utcát porral, piszokkal, hulladékokkal. Vasláda beszerzésére akarja rászoritani a lakosságot. Egy ilyen láda 300—400 lejbe kerül. A közegészség és társadalmi tanok azt állítják hogy a tiszta, veszélymentes életért semmilyen áldozatot nem szabad sajnálni. Helyes mondjuk, a 300—400 lej családonként megéri azt, hogy a házi szemét, piszok és fertőzésmentesen kerüljön ki a városból.

Az is helyes, hogy a régi piac helyén parkot létesítenek. Údvös intézkedés a dögter elhelyezése. Az ellen sincs kifogásunk, hogy a csatornázott uccák háztulajdonosait rá akarják kényseríteni a csatorna bekapcsolására és a vízöblítéses szükségleti felszerelések beszerzésére. Még azt sem tartjuk helytelen intézkedésnek, hogy a vályogból vert, dohos házakat esetleg kényszerítő szükséglettel hatalmi eszközzel tüntetik el a föld színéről. Minden intézkedés jó és helyes, ami a közegészség céljait szolgálja.

Mégis szerényen megjegyezzük, hogy talán először kellett volna a közönségre káros baktériumtelepeket kiirtani s csak azután szépíteni. Arra kell a főgondot fordítani, hogy a város lakossága éljen és megéljen és csak azután van helye a csillogtatásnak.

Ami pedig az új intézkedések anyagi forrásait illeti, meg kell mondanunk, hogy ezeknek fedezésére nem elég a tiszta és nemes szándék. Ezeknek tényleges fedezéséről ugyancsak a városnak kell gondoskodnia. A személtádk, angol W. C., vályogvisek lebontása természetesen pénzbe kerül. Ki és miből fedezi ezeket a kiadásokat? Mert egyszerűen elvenni szegény emberek házáat, semmiképpen sem lehet. Az is lehetetlen, hogy szerény külvárosi polgárokat egyik napról a másikra kényszerítsenek föbbevezetésre, amikor a mindennapi megélhetésre is alig jut

TESTEDZÉS

Kész Románia A és B válogatottjának összeállítása

(BUCURESTI.) Dacára annak, hogy a válogató-bizottságot csak hétfő estére hívták egybe, a Románia A és B csapatnak összeállítását a szeptember 4-iki és 6-iki küzdelmekre benfentek már tudni vélik. Az A csapat a következő összeállításban utazik Belgrádba: Pavlovics (David) — Bürger, Albu — Vintila, Kotormány, Szaniszló II. — Bindea, Barátky, Bodola, Dobai.

A B-csapat a következő összeállításban játszik szeptember 4-én Bucurestiben Jugoszlávia B válogatottja ellen: Jordache —

Sfera, Felecan I. — Barbulescu, Dobra, Nistor — Bogdan, Dunarean, Marcu, Prasler, Capusan.

Mint az A-csapat összeállításában látható, mindössze a jobbösszekötő posztja ismeretlen még, amelynek helyét a szövetség hétfő esti ülésén töltik be. Mindkét összeállítást határozottan sikerültnek lehet nevezni és reméljük, hogy ugy Belgrádban, mint Bucurestiben a küzdelmek a román csapatok győzelmével fognak végződni.

Ma kezdődik a kerékpáros világbajnokság

(AMSZTERDAM.) A 10 éves fennállását ünneplő holland kerékpáros szövetség kerékpáros világbajnokságot rendez. Az amszterdami stadionban 126 versenyző fog indulni, az ünnepélyes közgyűlésen pedig 56 ország kiküldöttje vesz részt.

Ma délután 2 órakor ünnepélyesen nyitják meg a versenyeket, amelynek keretében sor kerül az amatőr és professzionista repülővilágbajnokságok elő, remény, közép- és elődöntő futamaira. A legkitű-

nőbb versenyzők állanak rajthoz. A profi repülővilágbajnokság papirformagyőztese a belga Scherens bajnok, akinek ezúttal azonban igen erős mezőnyrel kell felvennie a küzdelmet. Ugyancsak ma futják a bukó-sisakos világbajnokság első futamát. Ebben a versenyben indul a magyar bajnok, Szekeres is, aki kitűnő formában van és a magyar kerékpáros sportkörök remélik, hogy a magyar bajnok sikeresen fog szerepelni a versenyek során.

Városunk vasárnapi labdarugó műsora. Nagypálya: 9 óra KAC—Turnatoria, d. u. 3 óra Victoria—KMSC ifj, d. u. 5 óra KMSC—Echo. Kispálya: 10 óra KAC—Echo ifjusági. Most, hogy az U kiesett az NB-ből, sajnos, igen sovány futball vasárnapjai lesznek városunknak és a szurkolók csak akkor gyönyörködhetnek vérbeli bajnoki küzdelmekben, amikor a Victoria idehaza játsza bajnoki mérkőzéseit.

A magyar ökölvívó válogatott Ricconban az olasz B válogatottal mérkőzött, amelytől 12:4 arányban súlyos vereséget szenvedett. A magyarok közül mindössze a pehelysúlyú Frigyes és a nehézsúlyú Nagy győztek. A súlyos vereség annak tudható be, hogy a pontozó bíró hallatlanul pártoskodott, a magyar csapatot lehetetlenné tette. A Magyar Ökölvívó Szövetség emiatt följelenti a német szövetségnél az elfogult német pontozó bíró.

NAGYSZERŰ ROMÁN TENISZGYŐZELM PÖSTYÉNEN. A nemzetközi teniszturna Pöstyénben befejeződött. A vegyespáros a Stutz—Vodicka pár 8:6, 6:1 arányban nyerte a román Berescu—Schmidt pár ellen. Így tehát a román versenyzők a vegyespárosban a második helyen végeztek. A férfipáros a Caralulis—Schmidt román pár küzdelem nélkül nyerte, mert a Drobny—Kodada cseh pár a döntőre nem állott ki. A kitűnő román versenyzők szereplését a csehszlovák sportsajtó őszinte melegséggel méltatta.

Arad ifjusági bajnokságát az AAC csapata nyerte. A nyolc résztvevő egyesület ifjusági gárdája kemény küzdelmet vívott a bajnoki címért. A mérkőzések érdekességét fokozta, hogy az összes ifjusági bajnoki mérkőzéseket Pálffy Gyula, a kitűnő bíró vezette.

A romániai nemzetközi atlétikai viadalra, amely vasárnap Bucurestiben lesz, 15 kolozsvári atléta utazott el a péntek reggeli Rapiddal. A versenyzők — akik közül 9 a KAC, 6 pedig a Soimii színeit fogja képviselni — dr. Arnautu főtitkár és dr. Somodi vezetésével utaztak el.

KEGYELEMENBEN részesülnek mindazok a labdarugójátékosok, akik az elmúlt bajnoki idényben különböző szabálytalanságokért enyhébb-súlyosabb büntetést kaptak. A Nemzeti Bajnokság bizottsága legutóbbi ülésén határozta el a közkegyelem megadását, az új bajnoki szezon megkezdése előtt. A közkegyelmi intézkedés következtében a szabályok ellen az új bajnoki mérkőzések során vétő játékosokat úgy kezelik, mintha csak most követték volna el az első szabály- vagy függelékértést. A közkegyelem gyakorlatát dr. Stelea, a Nemzeti Bajnoki bizottság elnökének javaslatára határozta el, mert az elnöknek az a szándéka, hogy a múlt hibáira, tévedéseire fátvolyt vetve békés légkörben kezdődjenek meg az új bajnoki küzdelmek.

Ellenben a város, mint nagy és gazdag üzem, megtehet olyan okos intézkedéseket, hogy azok a célnak is megfeleljenek és a lehetőségeket sem lépik át. Hosszabblejárata kölcsönökkel segítse tehát a szegény polgárokat és erre meg van minden előfeltétel is. Ha így oldják

A NAC azon bejelentését, hogy nem szerepel a B-ligában, illetve, hogy feloszlatta labdarugó szakosztályát, a szövetség tudomásul vette. A nagyváradiak helyébe a resciai RMTE csapatát osztotta be és egyben értesítette a Jiult, hogy vasárnap ne Nagyváradra, hanem Resicára utazzon első B-liga mérkőzésére.

Vilcecs csehszlovák bíró vezet a szeptember 4-én Bucurestiben lejátszandó Románia B—Jugoszlávia B mérkőzést, amelynek határbírái E. Kroner és Ceureanu lesznek.

Kinevezték az NB bizottság tagjait. Elnök: Stelea, tagok: Costescu, Pacurariu, V. Baster és J. Pop. A Román Kupa-bizottság elnöke: Stroescu, tagok: Petrovici, Ghitescu, Popa, Nemoianu. A Bíró Bizottság elnöke: Xifando, tagjai: Limburg és L. Popa.

Kovács, a NAC válogatott jobbösszekötője a szövetségtől a ploesti Tricolorhoz kérte átigazolását. A kitűnő játékos tehát őszire már a Tricolor színeiben fogja rugni a bőrt.

A Központi Bíró-Bizottság Tica Ilescu játékvezetőt delegálta ki a Belgrádban szeptember 6-án elődöntésre kerülő Jugoszlávia—Románia válogatott mérkőzés partjelzőjéül.

A magyar Nemzeti Bajnokság vasárnapi műsora: Hungária—Bocskai, Nemzeti—SSE, Kispest—Phöbus, Szürketaxi—Ujpest, Zugló—Ferenéváros, Szolnoki MÁV—Elektromos, Szeged—Budafok.

A KAC uszós szakosztálya 30-án este szonzáro vacsorát rendez a Magyar Kaszinó P. Unirii 29. szám alatti helyiségében. A társas vacsorára előjegyezni lehet az Angyal drogériában és a Bíró gyógyszerárban.

Nagyszerű sportünnepély Székelykeresztúron. A napokban kitűnően sikerült sportünnepélyt rendezett a Székelykeresztúri Atlétikai Club, amelyen a KKASE férfi és női tornászcsapata, valamint, ökölvívói és asztali teniszesei vettek részt. A szépszámú közönség előtt a tornások nagy sikert aratott gyakorlatokat mutattak be, amelyet kedélyes futballmérkőzés követte. A vendéglátó csapat a kolozsvári versenyzőkből összeállított alkalmi futballcsapatával mérkőzött, amely döntetlen arányban végződött. A sportünnepségek után este nagyszabású társasvacsora volt, amelyen a hatóságok képviselői is megjelentek, élükön a főszolgabíróval, ahol több alkalmi szónoklat hangzott el. A rendezés oroszlánrésze, a SzAC elnöke, dr. Gyarmathy Dezső, valamint Lőrinczy Zoltán tornatanáré, a kolozsvári egyesület részéről pedig Andrassy Gyula tornászszakosztályi elnök fáradozásait illeti őszinte és teljes elismerés szép és eredményes munkájukért.

meg a problémákat, senki sem fog tiltakozni az újítások és szépítések ellen és ha van miből, még a legszűkebb mar ku polgár is szívesen fizet arra, ami szükséges.

(bj.)

Társaság

( ) A nőké az elsőbbség, ezért rendeznek fagyilalt estélyt a Vasmunkás Otthonban ma, szombaton este 8 órakor. Elsőrangú cigányzene.

( ) Ma, szombat este 9 órakor van a festők táncmulatsága az Építőmunkás Otthonban. Új vendéglős. Elsőrangú cigányzene.

„Jön 505 a csikkal!...”

Zsizsi munkában...

Tegnap történt: A Donat-uton egy idősebb ur átadott egy kisgyermeknek egy koffert azzal a megbízatással, hogy vigye el a Donat-ut 58. szám alá. A kis bóröndben többek között 10.000 lej készpénz volt és különböző fehérneműk. A kisfiu azonban tévedésből a csomagot a 64. szám alá vitte és mivel senki nem volt odahaza, egyszerűen letette az üres verandára. Az öreg ur érdeklődött a címzettől, hogy megkapta-e a csomagot, mire az nemleges választ adott. Erre a károsult azonnal a Donat-uti rendőrkirendeltséghez ment, feljelentést tett és onnan Oltean és Parau rendőröközögek kiszállították a vizsgálat megejtése céljából. A csomag azonban, mintha a föld nyelte volna el, eltűnt. Oltean rendőrmesternek hirtelen eszébe eszébe ötlött, hátha Zsizsi, a „munkanélküli” rendőrkutya, amely Pulca volt rendőrkivésztor híres kutyafarmjáról került ki, talán segíteni tudna a dolgon. A rendőrmester a károsulttól valami olyan tárgyat kért, ami a kofferből volt. Kapott is egy zsebkezdőt, amelyet megszagoltatott a kutyával, „akinek” nem kellett kétszeri magyarázat. Az 58. szám alól Zsizsi kiiramodott és széleseben vágatott a 64-ik szám alá, ahol a becsukott verandáját kinyitotta, majd berohant a negyedik szobába, ahol három szekrény állott. A kutya „gondolkozás” nélkül nekirent a középső szekrénynek és azt utat és éktelen vonítás közepette eszeveszetten kaparni kezdte. Mire a házbeliek és a rendőrmester a szobába értek, a kutya már rettenetesen összekarmolta a butordarabot. A szekrény tulajdonosa a rendőrfelzáróítására kinyitotta a szekrényt, amelyben megtalálták az eltűnt koffert, benne hiánytalanul a pénzösszeget és a fehérneműt. Ekkor derült ki, hogy a gyermek tévedésből vitte oda a csomagot. A házbeliek hazatérve meglepetten látták, hogy bórönd áll a veranda ajtajában. Nem tudva mire vélni a dolgot, bevitték az albérleti lakónak a szobájába, akinek szekrényébe helyezték el, gondolva, hogy annak hozták a bóröndöt. Így keletkezett tehát az egész félreértés.

A jogos tulajdonos boldogan vette magához a csomagot, amit Zsizsi, a „nap hőse” nyelvlógatva és farkasóvalva megelégedetten nézett. A 10.000 lejből jutott aztán neki is: dupla adag főtt marhahússal jutalmazta meg a pénz tulajdonosa a kitűnő rendőrkutyát.

— „General Danilă Papp” nevet kap a vasárnapi virágkiállítás keresztelőjén egy csodás rózsaujdonság. Jelentettük, hogy a Romániai Kertészeti Egyesület erdélyrészi fiókja e hó 28-án és 29-én rendezi meg szokásos évi vágott-, cserepes és diszitó virágkiállítását. A kiállítás vasárnap reggel 9 órakor veszi kezdetét, amelyet az utóbbi időben előállított virágújdonságok keresztelője fog bevezetni. A szép ünnepségnek ígérkező esemény kiemelkedő pontja lesz a gyulafehérvári királyi helytartó, general Danilă Papp nevére keresztelendő rózsaujdonság bemutatása és megkeresztelése, amely ünnepi alkalomra a közszeretnek örvendő generálist is meghívta a rendező bizottság. A nagyszabású kiállításra közel 50 erdélyi kertész jelentette be részvételét és így méltán jelenthetjük, hogy a legszébb virágkiállítások egyike lesz a két napig tartó tárlat. A Botanikus kert pedig a maga csodás szinompájában várja a virágok barátait, a szebbnél-szebb rózsák újra nyílnak, a sokszáz színben pompázó Gladioluszok, dáliaik és más időszerű nyári virágok fogadják a kertbelépőket. A kiállítás megtekintéséért külön beléptidíjat nem szed a rendező egyesület, csupán a szokásos beléptidíj fizetendő (5 lej) a portásoknál. A bérlet- és szabadjegyek ezeket a két napon érvénytelenek.

Bűn a háboru

— mondotta Lansbury lord, angol képviselő, Bucurestiben. Az angol munkáspárti vezér a romániai sajtó képviselői előtt tette ezt a nyilatkozatát. Nagyobb beszédben foglalkozott ugyanis a jelenlegi világhelyzettel és ennek keretében mondotta szó szerinti ezeket: „Mi, angolok, a háborút bűnnek tekintjük és még borzalmasabb bűn volna, ha a nagyhatalmak vitáikba bele akarnák vonni a kis államokat.” Lansbury, aki beszédének további részében is mélyreható ítélőképességű, tárgyilagos és kymoly politikusként mutatkozott, mélyjelentőségű szavakat mondott ki akkor, amikor a háborút bűnnek bélyegezte. De tegyük hozzá, hogy nemcsak az angolok tekinthetik és tekintik a háborút bűnnek, hanem mindenkinek ez a felfogása. Különösen akkor, ha a háboru támadó-jellegű. Mert disztiníválni kell a támadó és védekező háboru között. Épp ésszel nehezen hihető, hogy valaki a háborút bármiféle formában is gyönyörűségnek és mulattató szórakozásnak találja. Amikor tizezrével és százezrével pusztulnak el az emberek, emberi alkotások tömegével semmisülnek meg, amikor a vér tűz orkánja zudul rá a világra egyik-másik tájára, akkor csak beteg és szadista lehet az, aki ezt lelki kielégüléssel tudja fogadni. Vannak azonban esetek, amikor a megtámadottnak férfiasan és áldozatkészen vállalnia kell az ellene hömpölygő ellenség támadásait és a kényszerűség parancsa hajtja őt önnön-életének és javainak védelmében. A védekező háboru sem éppen magasztalandó és dicsérendő dolog, de indokolt és érthető. A támadó háboru két ségtelenül mindig súlyos bűn. De hangsúlyozzuk, nemcsak az angolok, hanem minden nép és minden érző gondolkodó lélek megítélésében.

Lansbury helyesen mondotta hogy a háboru bűnénél is borzalmasabb bünt jelent, ha a nagyhatalmak vitáikba valamilyen formában bele akarják vonni, vagy kényszeríteni a kisállamokat. Nos ennél a kijelentésnél még is megállhatunk egy szóra. Nem ok nélkül szokták mondani az emberek, hogy bizony a világ mai ferde, beteg és egészségtelen állapotának sok tekintetben éppen a brit szigetország az egyik fő-előidézője. Az imperiálista mohóságának, az üzleti haszonvágyának Anglia már sokszor és sok mindenféle vonatkozásban valóságos iskolapéldáit mutatta. Hiszen elég csak annyit említeni, hogy az angol birodalom a világ leghatalmasabb kiterjedésű állama.

Az a birodalom pedig, amely a világ egész területének jóegyharmadát birtokolja, mintegy félmilliárd lakossal, amelynek gyarmatai vannak a földkerekség minden táján, köztük olyan óriási kiterjedésűek, mint az afrikai, vagy ázsiai gyarmatok és dominionok, avagy Kanada egészen bizonyos, hogy imperialista célok nélkül aligha juthatott volna ilyen óriási földrészek birtokába.

Ha Anglia valóban bűnnek tartja a háborút, akkor mindörökké számoljon le, elsősorban is saját terjeszkedési célzataival és Indiában Palesztinában és más az uralma alatti területeken teremtett mintaszerű rendet és nyugalmat. Mutasson így igazi iskolapéldát a föld többi népeinek és országainak arra, hogy milyen irányelvek szerint kell valóban vezetni a helyes irányban haladó államokat. De emellett számoljon le azal a bizonyos fokig kalmárlelkűségre való állásponttal is, hogy a kisebb hatalmakat sakkfiguráknak tekintse a maga diplomáciai játszmáinál. Hagyja őket boldogulni, fejlődni, ne avatkozzék bele minduntalan az életükbe. Ne folytasson a bőrükre vakmerő politikai és diplomáciai játékokat, hanem a maga erejével és hatalmával segítse elő gazdasági és társadalmi fellendülésüket. Más szóval igazolja be a világ előtt, hogy nemcsak frázisként és szólamként tekint a háborút bűnnek, de valóságosan is, a maga diplomáciai kártyakeverési módszerénél pedig mellőzzen minden olyan ravasz fogást és trükköt, amely a kis népek és kis nemzetek sorsát károsan befolyásolhatja. És ha ezt fogja tenni, akkor az emberiség el fogja felejtetni azt

Kétezer lej pénzbüntetéssel sújtott a katonai törvényszék egy kereskedőt, aki magyarnyelvű feliratoit tartó kirakatában és egy gazdát, aki magyarul beszélt a hivatalban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ez év júliusában történt, hogy Nagyenyed város rendőrségének egyik tagja a városka uccáin sétálgatott, amikor azt tapasztalta, hogy Winkler István kereskedő kirakatában, annak ellenére, hogy hatósági rendeletek intézkedtek arra vonatkozólag, hogy a kirakatban csak románnyelvű felírások lehetnek, több árunak, sőt magának az árjegyzéknek a felírása is háromnyelvű: román, magyar, német.

Az első számú hadtestparancsnoki rendelet alapján katonai törvényszék elé került a kereskedő, aki a tárgyalás folyamán elmondotta, hogy nem érzi magát bűnösnek. Az állítólagos magyarnyelvű feliratu árúk olyan módon voltak elhelyezve, hogy azokat az uccáról csak nagy nehezen lehetett észrevenni. A bíróság dr. Pop Ioan védőbeszéde után a kereskedőt 2000 lej pénzbüntetésre ítélte.

PÉNZBÜNTETÉST KAPOTT A MAGYARUL BESZÉLŐ GAZDA

Egy másik hasonló természetű ügy vádlottja Melcher Márton szilágymegyei Szaniszló községbeli lakos volt. A vád az volt ellene, hogy július 28-án a község adóhivatalában a hiva-

talnok felszólítása ellenére magyarul beszélt. A vádlott kihallgatása során elmondotta, hogy adót ment fizetni az adóhivatalba. A hivatalnok először magyarul beszélt vele, majd a befizetendő összeg felett vitatkozni kezdtek, amire a hivatalnok románul kezdett beszélni, azt mondván neki, hogy ő nem magyar, hanem sváb és ne beszéljen magyarul. Ennre azt válaszoltam — mondotta a vádlott — hogy én magyarnak érzem magam és azok voltak a szüleim is.

A tanúk kihallgatása után Negulescu alezredes ügyész hatóságsértés címen kérte a vádlott megbüntetését, mert az szerinte magatartásával a román hivatalnok tekintélyét megcsorbította. A vádlott védője, dr. Mayer Titus, ezzel szemben azzal érvelt, hogy Melcher nem bűnös és nem büntethető meg azért, amiért azt mondotta magáról, hogy ő magyar. Egyébként is 25 napja ül vizsgálati fogságban, ami elég büntetés lenne neki állítólagos vétkéért. A bíróság a román nyelvel szemben tanúsított tiszteletlenség miatt találta bűnösnek a vádlottat és azt 2000 lej pénzbüntetésre ítélte, amelybe beszámították vette a vizsgálatban eltöltött 25 napot napjával ötven lejenként.

Csüörtökön nyílik meg a budapesti Őszi Lakberendezési vásár

Budapestről jelentik: Fényes ünnepek keretében szeptember elsején, csüörtökön délután 5 órakor nyílik meg az idei Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár. Harmencegy kis- és középipari szakma legkiválóbb cégei foglalták el az Iparcsarnok hatalmas területének minden talpalattnyi helyét, elfoglalták egészében a Kiscsarnokot is és azok, akik még itt sem kaphattak megfelelő helyet, a külső területen építettek maguknak diszes kiállítási pavilonokat. Ezen a sokezer négyzetméteres területen megtalálják majd a közönség minden olyan tárgyat, amellyel lakását díszítheti, amellyel lakását szebbé, kényelmesebbé teheti és megtalálja majd mindazokat a cikkeket, amelyek egy modern háztartás vezetéséhez csak szükségesek.

A lakberendezési és a háztartási ipar az elmúlt évben rengeteg technikai újítást és rengeteg új találmányt produkált. Mindez ezen a vásáron kerül a maga egészében a közönség elé. Főző- és befőzési versenyek, valamint nagyszabású szatlerítési verseny egészíti ki a vásárt, amelyet tanulság okából is érdemes lesz meglátogatni.

Az utazási és vizumkedvezmények már érvényben vannak és az igénybevételejre jogosító vásárigazolványokat már országsszerte árusítják az összes menetjegyjeladóknak. A kedvezményekkel szeptember 12-éig lehet Budapestre utazni, a visszautazásra pedig szeptember 1-étől érvényesek ezek a kedvezmények.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A croydoni repülőtérén tegnap súlyos szerencsétlenség történt. Egy leszálló repülőgép orrával a földbe furódott és felborult. Utasai közül 3 személy meghalt, további ötven megsebesültek.

(ALGIR.) Az algiri szociáldemokrata párt táviratilag tiltakozott a 40 órás munkahét megváltoztatását célzó kormánykérdések ellen. A tiltakozás általános sztrájkot helyezett kilátásba.

(SANGHAI.) A brit kolónia kérésére Hongkongból nagyobb angol orvos csoport érkezett a kikötőbe a kolerajárvány leküzdésére.

(LISSZABON.) Dr. Salazar miniszterelnök, hosszabb megbeszélést folytatott a lisszaboni olasz, német és japán követekkel. A megbeszélésnek nagy fontosságot tulajdonítanak.

(VARSÓ.) A monstre kommunista per fővádlottaira az ügyész 15 évi fegyházbüntetés kiszabását kérte. Ma kerül sor a védőbeszédre, melyek elmondása előre-

láthatólag több napot fog igénybe venni.

(VARSÓ.) A lengyel sajtó rendkívül hevesen támadja a csehszlovák kormányt, amely, szerinte, minden alkalmat megragad arra, hogy a csehszlovákiai lengyel kisebbségi lapokat betiltssa és elkoboztassa.

(ALTEN.) Norvégia legészakibb pontján, a Porsanger fjord közelében eddig ismeretlen nemzetiségű tengerelattjáró bukkant fel, melynek fedélzetéről fényképfelvételeket készítettek. A sajtó szerint a gép szovjet eredetű volt.

(HELSINGFORS.) Megkezdették a 1940-es olimpiász részére emelendő sportstadion építkezési munkálatait. A költségeket

„Jön 505 a csíkkal!...”

a sok vért, könnyt és szenvedést, amely lyei az óriási brit világirodalom az idők folyamán megszületett és hinni fog Anglia őszinte és mélyeséges békevágyának és békeszeretetének. Addig azonban mi tagadás, az ilyen széphangu kijelentéseket általánosságban inkább kenetes és farizeuskodó szólamoknak tudjuk tekinteni, még ha történetesen Lansbury

lord szavainak őszinteségét egy pillanatra sem vonjuk kétségbe. Nem szavakat, hanem tetteket akarunk, mert a tettek erősebbek és meggyőzőbbek a szavaknál. És Lansbury mint az angol munkáspárt egyik kiváló vezetője, saját népeinek és az egész világnak is akkor tesz igazán nagy szolgálatot, ha azok a gondolatok, amelyeket beszéde és szavai

Próbálja meg!

GYOMORÉGÉSÉT azonnal megszünteti a

Bicsadi gyógyásványviz

Nincs speciálta belorvos az országban, aki ne ajánlaná a Bicsadi vizet gyomorsavtúltengésnél, különböző gyomor-, bél-, vese-, epe- és hólyagbántalnaknál. Gazdag jód és bromtartalma teljes gyógyhatást eredményez. Borhasználatlaltal üdítő és kellemes íze van. Kapható mindenütt. Vezérképviselőt és lerakat Románia részére: Cluj, P. M. Viteazul 7

egyelőre a nemzeti bank előlegezi.

(PÁRIS.) Ramadier közmunkaügyi miniszter hosszabb megbeszélést folytatott Jouhauxval, a szakszervezetek főtákarával, a marseillei sztrájk ügyében.

(RIO DE JANEIRO.) A kormány segédcsoportokat küldött az Amazonas vidéken veszélybe került brit expedíció segítségére. Az expedíció, amelyet a Tapajoz áradása elvágott a környezettől, rádió útján kért segítséget.

(BUENOS-AYRES.) Az argentin kormány október hó végére kávékonferenciára hívta össze Délamerika kávétermelő államait. A konferenciának célja az árak szabályozása és a megsemmisítendő kávé mennyiség meghatározása.

(ANKARA.) Fuad egyiptomi király 5 napot fog Kemal államfő vendégeként a török birodalomban eltölteni.

(NÜRNBERG.) A „Parteitag” alkalmával naponta 700 különvonat fog Nürnbergbe érkezni. E célra a pályaudvart megfelelően kibővítették. A birodalom minden részéből összesereglegők legnagyobb része sátoztortorban fog elhelyezést találni. Külön bizottság alakult az élelmiszerek előzetes összegyűjtésére, mert Nürnbergbe előreláthatólag 7—800.000 belföldi idegen jön össze.

(LAIBACH.) A jugoszláv kormány művezetési főiskolát állít fel Laibachban.

(CAPETOWN.) A délafrikai unió ez év július 1-ei mérlege általános meglepetésre hatalmas külkereskedelmi passzívával zárult, aminek oka a dominium nagyobbarányu fegyveres beruházkodása.

(BOSTON.) Boston egyik városrésze diszpolgárává választotta Corrigan, aki régi repülőgépen átkelt az óceánon.

(KAIRÓ.) Az egyiptomi királysírok után kutató brit tudományos expedíció új temetőhely nyomokra bukkant, amelyek szenzációs eredményeket ígérnek.

(MADRAS.) Ujra fellépett Pendasab tartományban az álomkór. A hatóságok nagyarányu intézkedéseket tettek folyamatba az epidemia letörésére.

Directiunea Școlii de ucenici industriali a Municipiului Cluj, Moldovei Nr. 2.

HIRDETMEY

A cluji városi iparos tanonciskolába való beiratkozások 1938—39. tanévre szeptember 1-én kezdődnek és szeptember 15-éig tartanak. Ezen idő alatt minden munkaadó köteles inasát beiratni, miután utólagos beiratásokat csak orvosi bizonyítvány alapján fogadjunk el. Beiratási díj 500 lej. A beiratkozások sorrendje a következő: Szeptember 1—6-ig az I. osztályba iratkozó tanulók kötelesek jelentkezni. Szeptember 7., 9., 10-én a II. osztályba iratkozók jelentkeznek. Szeptember 12—13-án a III. osztály tanulói iratkoznak be. Szeptember hó 15-én azok beiratkozása folyik, akik addig nem tudtak beiratkozni. A szeptember hó 15-ike után leszerződő tanoncok kötelesek a szerződés aláírását követőleg azonnal beiratkozni. 1938 október 1. után pedig nem iratkozhatnak senki többé be az iskolába, csak külön kérvénnyel. A javító vizsgákat szeptember 5., 6., 7-én délelőtt 11—12 és délután 4—6 között tartják meg. Az abszolváló vizsgák ideje az intézet titkárságánál tudható meg. Az előadások 1938 október 3-án délután 3 órakor kezdődnek az iskola épületében, Moldovei 2. alatt. Az inasukat be nem irató munkaadókat súlyos pénzbüntetéssel sújtják. Ezuton is ajánljuk a tanoncoknak, hogy sapkájukat az iskolában levő minta szerint rendeljék meg és a szokásos karszámot varrják fel.

Az igazgatóság.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

IDŐSEBB nyugdíjas iparos özvegyasszony férjhez menne nyugdíjas, gyermektelen emberhez, kinek háza van. Csak teljescímű levelekre válaszolok. Leveleket „Csak ketten” jelígre a kiadóba kérek. (8725)

KÖZÉPKORU, szimpatikus urinő vagyok ismeretségi hiányában ezután keresem házasság céljából kimondottan finomlelkű, biztos egzisztenciával bíró uriember ismeretségi. Kor nem számít. Kalandorok kíméljenek „Csunya nő” jelígre Nova könyvüzlet. (P304)

IDŐSEBB házaspár vagy egyedülálló ember gondozását vállalnám haláláig föld vagy ház ellenében. Leveleket „Jó bánásmód” jelígre a Nova könyvüzletbe kérek. (P319)

ADÁS-ÉTEI.

INGATLANT vásárlók figyelmébe. Mielőtt házat, telket, parcellát vásárolna, forduljon bizalommal **ELIAS** ügynökkéhez, hol nagy választékban kaphat a város bármely részén minden igényt kielégítő ingatlant. Str. Barițiu 20., ajtó 2. (V 8698)

ELADÓK belváros központjában, alkalmi vétel, nagy emeletes ház 1.200.000 lej, 10 százalékot jövedelmező vagy bérház 2.500.000 lejért Piața Mihai Viteazul mellett és Sétátér közelében nagy emeletes ház 850.000 lejért. Értekezni **ELIAS** ingatlanforgalmi irodában. Str. Barițiu 20., ajtó 2. (V 8700)

RENDEKIVÜLI alkalmi vétel. Eladó 1 millió 100.000 lejért 40 lakrészből álló nagy bérház és ultramodern lakással. Jövedelme 138 ezer lej. Értekezni **ELIAS** ingatlanforgalmi irodájában. Str. Barițiu 20., ajtó 2. (V 8699)

TALPAT, BŐRT, JÓ SZAKEMBER CSAK HOLLANDUNSÁL VESZ. REGELE FERDINAND 65. (T 1200)

HA házat, villát, parcellát akar venni, úgy forduljon bizalommal legrégebben fennálló ingatlanforgalmi irodámhoz, város bármely részében legkisebb családi háztól legnagyobb bérpalotáig igen nagy választékkal rendelkezem. **Kamilli** ügynökké, Str. Barițiu 20. (8755)

SÜRGŐSEN eladó belvárosban egy emeletes bérház 9 százalékos nettó jövedelemmel 800.000 lej. Mielőtt házat veszen, saját érdekében keressen fel. **Kamilli**, Str. Barițiu 20. (8756)

OLCSÓN plissézok iskolai szoknyákat Cal. Regele Ferdinand 40. (8504)

ELADÓ ingatlan kb. 2000 négyzetméter területen oly épülettel, berendezéssel és felszereléssel, mely otthonnak, intézetnek, vagy sanatóriumnak megfelel. Berendezés külön is eladó. Cluj, Str. Biserici Ortodoxe 16. Értekezni Cassa Asociatiunei Funcionarilor Administrativ. (8162)

BICIKLI francia márkájú eladó. Meister, Cal. Regele Ferdinand 107. (8727)

ELADÓ egy családi ház sürgősen 55.000 lejért. Str. Groapei 12. (8724)

SÜRGŐSEN eladó 434 négyzetméteres parcella. Víz, villany. Értekezni: Str. Grigorescu 21. (8685)

MINDENFÉLE butorok nagy választékban, u. m.: hálószobák, fehér kombinált szoba, konyha berendezések és több mindenféle butorok olcsón eladók. Használt butort veszek. Gen. Berthelot 15. (8686)

PARCELLA 12x36 méter olcsón eladó. Colonia Rusu 32. (8687)

KERESEK megvételre jókarban levő gyermekocsit. Ajánlatok: „Julia” jelígre a kiadóba. (8692)

VESZEK prima petrolux régi alkatrészeket. Zeiler bádigos, ref. teológiával szemben. (8693)

ELADÓ Str. Grigorescu közelében Szanatóriumának, gazdaságnak, házhelyeknek felparcellázható 11.838 négyzetméter, pormentes terület, 2 szobával, vízvezeték, villany, autóbuszjárat. Értekezni: Str. Cotița 9., délután 1—5 óráig. (P 266)

VÁND urgent loc de casă 900 mp. Str. Greceanu 28. (8706)

KOLOZSI fürdőhöz közel egy holdas kert, egy szoba, konyha, speizos új ház eladó. Csiszér Zsuzsa Kolozs. (V 8707)

ÚJ ház konyha, speiz és verandából, eladó. Str. Vasile Ranta 15. Értekezni bőrtüzet, Str. V. Goldis 2. (8708)

JÓKARBAN levő mély gyermekocsit eladó. Str. Romei 7. (8712)

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYT, tömegbélyegveszek. Ajánlatot „Bélyeggyűjtő” jelígre kérek. (8713)

GYEREK sportkocsi eladó. Str. Filipescu 2 szám. (8717)

ÜZLETHELYISÉG és komfortos lakás eladó. Str. Remus 17. (8721)

BORBÉLYÜZLET belvárosban betegség miatt eladó Clujon. Cim: Novában. (P302)

ÓCSKARUHÁKAT veszek, dus választékban eladók. Házhoz is megyek. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (8719)

KERESEK átvethető teherrel kisebb házat 200—220 ezer lejig. 100 ezer lej kp. Levelet „Ház” jelígre a kiadóba kérek. (8718)

JÓKARBAN levő féderes sportkocsi keresek megvételre. Hermannstadter Bank. Piața Unirii. (8723)

ELADÓ lebontásra a Str. Iuliu Maniu 33 sz. ház. Értekezni dr. Fekete mérnök irodájában naponta 12—1. Str. V. Alexandri 7. (P312)

ELADÓ németgyártmányú bicikli teljes felszereléssel, ugyanott vázak, villák. Cal. Marechal Foch 30. (8728)

JÓKARBAN levő írógépet megvételre keresek, lehet portable. Grünvald, C. Decebal 23. (8731)

HÁZ két szobából álló, kuttal, gyümölcsös kerttel 50 ezer lejért eladó. Str. Dunariu 15. Colonia Someseni. (8734)

ALIG használt „Schunda” féle cimbalom eladó. Cal. Motilor 45. (P303)

HOSSZU fekete szilzskin bunda skunks gallérral, konyhabutor és rakott főzőkályha eladó. Str. Regala 25. (P308)

ORSÓT, meredek esésűt, ütőpréshöz megvételre keres Triumf SA, Cal. Dorobantilor 118. (CFR garage mögött.) (P309)

SÜRGŐSEN eladó kis családi ház a Trib. Laurean 24 alatt, Iris-telep. Értekezni Str. Closca 2. (8741)

RÁDIÓ 5 plus 1 Owin, 2500 lejért sürgősen eladó. Str. Rugului 8. (8743)

ELADÓ sürgősen családi okok miatt egy ház 12x58 méter, szép gyümölcsös. Str. Fierului 41. (8744)

ELADÓ egy gyermekocsit, egy ablak 2x2, egy lépcső és egy parcella a Javitó mellett. Str. Ep. Ivan 48. (8746)

KEMENY fából ugorka- és káposztás-hordó eladó. Str. P. M. Viteazul 15. (8747)

ELADÓ olcsó házhely a Mărzescu ucca végén, érdeklődni Str. Andrei Muresanu 98. (8659)

FILEABROSZ (ebédlőbe) filefüggönyök, rendes és nagy ablakra, vitrincspék eladók. Cal. Decebal 8. Deutsch. (8752)

HÁZHELY, gyümölcsös Brétfü legszebb helyén eladó. Érdeklődni Str. Regina Maria 9. Rác. (8753)

MOTORKERÉKPÁR 250 köbcenatis Peugeot, jó állapotban eladó. Str. Gruia 1. (8754)

KÉREM figyelni! 10 százalékos tisztán jövedelmező, jókarban levő ház 190.000 lej hét lakásból álló modern bérpalota netto 8 százalékos jövedelemmel 2.200.000-ért, uri negyedben 5 szobás komfortos, 3 szobás szuterin lakással szépen befásított udvarral 1 millió 300 ezerért, a város legértékesebb helyén, szép saroktelek házzal 1 millió 500 ezerért, P. Unirii-től ötpercnnyire jókarban földszintes ház (emeletet megbir.) 600 ezerért, ezenkívül több ajánlat 70, 90, 130 ezer és feljebb, házhelyek már 30 ezer lejtől feljebb, nagy jövőjű parcellák. Kérem mielőbb felkeresni. **Roma** iroda, Bocsánczyt, Memorandului 9. (T1205)

ELSŐRENDŰ koosi és gazdasági lovak Haráknál kapható. Someseni, telefon: 36—23. (T 1201)

FÉRFISZABÓ és más női varrógépek olcsón eladók. Calea Traian 51. (8757)

JÓL jövedelmező malmok, birtokok, gyümölcsösök, parkos bőségső 10 szobás kastélyal, antik butorok, falbaépített szekrényekkel, eredeti Hardtmuth kályha, alkalmi vétel, eladással megbizva **Roma** Iroda Bocsánczyt, Memorandului 9. (T1206)

HASZNÁLT bicikli jókarban olcsón eladó. C. Regele Ferdinand 69, ajtó 2. (8767)

SPORTKOCSI eladó. Str. Gh. Lazar 21, hátul az udvarban. (8766)

BELVÁROSBAN 3 parkettes szoba fürdő, kert, ára 420 ezer. Ért. C. Traian 9. Szabónál, d. u. 2—4. (8768)

RÁDIÓ 3 plus 1 lámpás eladó. Calea Motilor 25, ajtó 7. (8786)

ELADÓ belvárosban bérház, 9 szoba, butorral, hajt havonta 13 ezer lej, ára 340 ezer. C. Motilor 145, d. u. 1—4. (8769)

KERESEK több kisebb lakásból álló jövedelmező házat 100 ezer lej átvethető teherrel a külvárosban. Ajánlatokat „300.000” jelígre a kiadóhivatal továbbítja. (8771)

BAROKK háló, diófa furniros, kitűnő állapotban eladó „Balcan Bazárban”, Str. Iuliu Maniu 6. (P317)

JÓKARBAN levő mély drap gyermekocsit eladó. Str. Cicio Pop 98. (8773)

ELADÓ gyermekágy, borbélyszekrény, paradicsomos üvegek, villanyvasaló. Str. Regina Maria 24. (8774)

HÁZHELY eladó a Chintaului-i vámnál Ért. Ugyanott autóbussz megállónál. (8775)

KERESEK egy kis házat élvezeti joggal, adósságát kifizeten. Cim a kiadóban. 8779

HASZNÁLT könyveket vagy egész könyvtárat, valamint használt kottákat vesznék. Király János könyvkereskedése, Cluj, P. Unirii 15. (8776)

ELADÓ délifekvésű sarok házhely Taiaura Turculuihoz közel, Str. Lemeniben 27x21 front méretű, ára 80.000 lej. Ugyanott 11 drb. 12 méter hosszú fenyőgerenda eladó. Ért. Str. Iulian Pop 4, ajtó 19. (Str. Grigorescu 53 mellett.) (8777)

ELADÓ félháló szelonnal és más butorok Str. Coroian 6. (8780)

ELADÓ kombinált szoba, keveset használt. Str. Iuliu Maniu 7. (8783)

ANNYI minden, antik, használt s néha művészi tárgy eladó „Balcan Bazárban”, Str. Iuliu Maniu 6, hogy érdekes oda bemenni. (P316)

ELADÓ 2 drb. 14 éves leánykának való kabát, 1 balettruha, 1 pár 36-os bakancs, kis kerek asztal, 1 hencser, ugorkás és befőttes üvegek. Keresztes. Str. Sincai 11. (P314)

ÁLLÁST KERES

JÓLFŐZŐ szakácsnő keres bejáróhelyet. Cal. Marechal Foch 98. (8691)

ÁLLÁST KAPHAT

MASAMODOT, önálló, vagy jó kézi-leányt, fiatal férfisegédet és ügyes kiszolgáló leányt felvesz „Hutsic” kalapüzem. Cal. Regele Ferdinand 30. (8726)

SZOBALÉNY kerestetik szeptember 1-ére. Cal. Traian 38. (8695)

ROMÁN, magyar nyelvismerettel és jó referenciákkal rendelkező egyén állást kaphat. Ajánlatokat „Texintern”, Cal. Regele Ferdinand 33. (8—10-ig.) (8696)

EGY fiatal cukrászsegéd állandó munkát kaphat. Cim a kiadóban. (8697)

BEJÁRÓNÓ felvétetik délelőttre bizonyítvánnyal. Jelentkezni Lustig, Str. Livezi 2. (8701)

KÉZILEÁNYT és mindenest felvesz „Eldorado” étterem. Str. Regina Maria 53. sz. (8703)

MEGBIZHATÓ bejárónót, vagy mindenest azonnalra felveszek. Str. Memorandului 10. I. 8. (8710)

GYAKORLOTT pénztárblockkezelőt éjjeli szolgálatra felvesz. Bierman büffe. Str. Memorandului. (8711)

KÉZILÁNY, varrásban jártas, felvétetik Ernyőüzembe. Cal. Reg. Ferd. 3. (8729)

MASAMODLÁNYOKAT keres „Fortuna” szalon. C. Reg. Ferdinand 22. (8742)

ÖNÁLLÓAN dolgozó központi fűtési szelőt keresek. Hydrotechnica, P. Unirii 21. (8748)

„Jön 505 a csíkkal!...”

BEJÁRÓNÓT keresek hetenként 3 napra. Cal. Traian 29. (8751)

KERESEK megbizható, rendes, főzni tudó bejárónót 2 személy részére. Jelentkezni 5—7 között délután. Baron Pop 13, I. ajtó 6. (8730)

TANULÓFIUT fizetéssel felveszek. Meteor írógépvállalat, Str. Regina Maria 23. (8738)

KERESÜNK jólfőző mindenest azonnalra vagy szeptember elsejére. Calea Regele Carol II. 62. (P305)

FIATAL pár keres szept. 1-re főzni tudó gyermekszertető komoly nőt. Blum, Traian 9, I. em. (P306)

EGY román leány tanulóknak felvétetik. Str. Dima 4, könyvkötészet. (P310)

KERESEK 1 komoly 25—35 év közötti mindenest nőséledet, bejárónót, kinek az ura állandó munkát, lakást, fűtést és világítást kap vidéki nagy fűrésztelepen. Weisz Piața Sion 4. (P311)

FIATAL elvált asszony keres házvezetői állást egy magános urnál. Leveleket „Elvált asszony” jelígre a kiadóba. (8763)

SZIGYÁRTÓSEGÉD állandó munkára felvétetik. Str. Macelar 5. Török. (8760)

MINDENES leányt keresek, főzni nem kell. Békési, Str. Regala 24. (8770)

PERFEKT román és magyar leányt felvesznék. Cim a kiadóban. (8765)

KÜLÖN szobáért fizetésért ellátásáért mindenest keresek kisebb családhoz. Str. Dragos Voda 24. (8762)

MOSÁS vasalás és takarításban perfekt bejárónót keresek elsejére. Jelentkezni délután 3 és 5 között. Szabó. Str. Grigorescu 40. (P315)

ANGILÁBA főzni tudó nők havi 3500 kezdő fizetéssel felvétetnek. Ismertetőt küld 10 lej válaszbélyegért dr. Bockné, Oradea, Rimanóczy 2. (v T 1208)

EGYGYERMEKES családhoz keresek szerényigényű leányt. Calea Motilor 53. (P321)

TANULÓLÁNY felvétetik. Salon Lady. Str. Memorandului 1. (P323)

KÜLÖNFELEK

NYARI szünideje után újra megkezdte a legszebb, legelegánsabb őszi kabátok, kosztümök, angol és francia ruhák készítését Czinczárna és Fülöp női és férfiszabóság. (Str. Berde 2, első emelet.) Kéri közönsége további szíves pártfogását. (T1173)

HA nem fél az igazságtól, keressen fel, megmondok Önnek mindent. Myriam, miniszterileg engedélyezett grafológusnő. Str. Barițiu 28-b. (8375)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 darab finom friss sütemény kivitelre csak 15 lej. Cal. Regele Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T 1123)

ÉNEK órákat adok Farkas Ödön módszerrel. Str. Romei 36. Értekezni délelőtt. (8594)

150—200 EZER lejtel lejjel betársulnék realis vállalat, vagy üzletbe, melyben esetleg magam is részt vehetnék. Ajánlatot: „Tőke biztosítva” jelígre kiadóban. (8709)

VOLT bucarestii divatszalon tulajdonosnő házakhoz menne bármilyen elegáns ruhát, kabátot varrni — saját varrógéppel is. Hölgyeket megalánitana szabri jutányosan. Cimeket: „Perfekt varrónó” jelígre kiadóba kérek. (8714)

SZÉP menyasszonyi fátylat, koszorút kölcsönzök. Cal. Regele Ferdinand 40.

KÁRPITOS munkát jutányos árban vállalom, kívánatra házhöz is megyek. Kovács, Str. Paris 17. (8756)

ANGOL tanárnő kitűnő módszerrel órákat ad. Str. Elisabeta 32. (8737)

GIMNÁZISTA leány vagy fiú uri családnál teljes ellátást kaphat. Cim Nova könyvkereskedésben. (P307)

KÉT-három diák teljes ellátást kaphat uricsaládnál. Str. Dorobantilor 36. (P313)

KEZDŐRNEK olcsón zongoraórákat adok. Ért. Str. Romei 16. (8773)

IZLETES házikosztót kaphat 2—3 családnál. Str. Ilie Macelar 8. (P318)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ butorozott szoba Sétátér mellett Str. Cosbuc 6. (P258)

KÜLÖNBEJÁRATU nagyon szép szoba vízkagylóval és külön mellékhelyiséggel kiadó. Azonnalra is. Str. Carpatii és Mercur sarok 13. (8662)

4 szoba konyha, előszoba fürdőszoba kiadó, külön telken 3000 lejért. Értekezhetni Str. Filipescu 6, emelet. (P288)

A Rom. Kat. Egyházközség házaiban november hó 1.-től több lakás kiadó.

Bővebb felvilágosításokkal hétköznaponként 8—12 óráig az Egyházközség gazdasági hivatala szolgál. P. Unirii 14 sz. alatt.

KÉTSZOBÁS összkomfortos lakás külön telken kertes házban november 1-re kiadó. Str. Dragalina 86. (8680)

UCCAI különbejáratu butorozatlan szoba szeptember elsejére kiadó. Kissné, Str. Wilson 1. (8672)

LAKÁST KERES

KERESEK féregmentes, egészséges szoba, fürdőszobás lakást azonnalra is. Cim a kiadóban. (P272)

KERESEK 3 szobás, konyhás, fürdőszobás lakást külön telken, esetleg kerttel. Cimeket „Csendes lakó” jelígre kiadóba. (8640)

AZONNALRA, vagy október 1-ére 4, vagy 5 szobás lakást keresek. Cim: Tóth portár, Str. Grigorescu 76. (8645)

HÁROMSZOBÁS komfortos lakást keresek Grigorescu környékén október vagy november 1-re. Ajánlatot Str. Filipescu 1. (8660)

KERESEK 2 szobás komfortos lakást, központ és földszint előnyben. Cal. Traian 5. (8663)

BUTOROZOTT garconlakást vagy butorozott szobát keresek külön fürdőszobával. Ajánlatokat „Garcon” jelígre kiadóba. (8674)

KERESEK szobás, konyhás komfortos lakást a központhoz közel. November 1-re. Cim: Villamosüzem pénztár. (8720)

KERESEK Novemberre belvárosban nagy üres szobát fürdőszoba használatlalt, esetleg teljes ellátással vagy egy szoba, konyhás, fürdőszobás lakást, butorom van. Ajánlatokat „Öregur” címen a kiadóba.

CÉMENTES helyiséget keresek esetleg lakással Egger-gyár körül. Herskovits, Cal. (P321)

Hírek

NAPTÁR. 1938. Augusztus 28., Vasárnap. Róm. kat.: Ágoston. Prot.: Augustin. Ort.: C. Moise Etiopianul. Izr.: 1. Elul, R.-Chod.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150. egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

LÁNYOK A KORZÓN

Két leány beszélget a korzón:
— Nos, hogy vagytok? — érdeklődik az egyik.

— Ó, képzeld, apa és anya már két hete vitatkoznak egymással a nyaralásról.

— Hogy-hogy? Hiszen azt mondtátok, hogy az idén nem mentek nyaralni.

— Igen, de nem tudnak megegyezni abban, hogy mit mondjanak az embereknek. Anya azt akarja, hogy Lidót hazudjanak, apa pedig Dalmáciát.

Szombat, vasárnap utóljára!

ITALIA MOZGÓ!

Szenzációs kettős műsor! Premier!

A HETEK BANDÁJA

Harwood mesterdetektív kalandjai

ROMEO és JULIA

Főszereplők:

Norma Shearer és Leslie Howard

Előadások: 3, 6, 9 órakor.

Művészi: ARANY AZ UCCÁN

Danielle Darieux

A CIGÁNY ÉS A RÁDIO

Az egyik bérkaszánya udvarán megjelenik egy szmokingkabátos, pepitanadrágos cigánylegény. Kabátja alól repedt hegedűt huz elő és sorra játsza a legújabb slágereket. A zene hangjára előbujnak a gyermekek és csakhamar vagy harminc apróság hallgatja a potya koncertet. De bizony lej egy se pottyán az udvarra.

Az egyik földszinti lakás ablakán fejkendő asszonyság dugja ki a fejét:

— No more, hogy megy a bolt?

A cigány szomorúan legyint:

Rossul, nagysád, rossul. Ugyánaz a bajom, mint a rádió igazgatóságának.

— Hogy-hogy?

Sok ázs orvhallgató...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó év augusztus 27-én, szombaton reggeltől szeptember 3-án szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz, Unirii-tér, dr. Halász, Cuza Voda-tér, Flohr József Regele Ferdinand-ut és Diana gyógyszerár Jorga-ucca.

— Időjárásjelentés. A bucarestii időjárásutató intézet jelentése: Kisebberülés és felmelegedés.

— JÓ ÉS OLCÓS BÖRT ÉS TALPAT Kozák bőrüzletben kaphat. Cluj, Piata Mihai Viteazul 15

— EGYÉVES KERESKEDELMi TANFOLYAMRA felvilágosítás és beiratkozás. Cal. Reg. Carol II. 26.

— Orvosi hír. Dr. Jancsó Béla orvos, fogorvos-specialista szabadságáról hazakerkezett és megkezdte rendeléseit Cal. Motilor 16. szám alatt.

— **SZEPTEMBER 15-ÉN KEZDŐDIK A TANÍTÁS.** A nemzetevelésügyi minisztérium rendelkezése értelmében a középiskolákban a tanítás szeptember 15-ével kezdődik. Szeptember 1. és 15-ike között lesznek a különbözeti, felvételi, javító és magánvizsgák. A tanítás kezdete szeptember 15-én országórünnepe keretében történik meg. Az intézeti lobogó felvonása, szép külsőségek mellett, a tanítás pedig szeptember 16-án reggel 8 órakor veszi kezdetét. A tantestület tagjai azonban szeptember elsején tartoznak az intézeteknél jelentkezni.

— Ma helyezik örök nyugalomra Csucsán Goga Octaviánt. Goga Octaviannak, az elhunyt volt miniszterelnöknek és költőnek hamvait Bucurestiből Csucsára szállították és ott hatalmas részvét mellett a kastély kápolnájában ma fogják örök nyugalomra helyezni. Csucsára ez alkalomból az ország minden részéből számosan érkeztek.

— Genfben temetik el Grigore Filipescut. Szombaton délelőtt 11 órakor Genfben temették el Grigore Filipescut, ugyanakkor pedig Bucurestiben gyászintenzitet tartanak az elhunyt volt pátrvezér és az Epoca főszerkesztőjének lelkijüdvéért.

— Mit ír a Capitala Culda elfogatószóló? A Capitala azt írja, hogy Culda a fegyházból való szökése után több barátjától segítséget próbált kérni, de mindenünnen elutasították. Ezután a főváros központjában egy gépkocsit akart bérelni. A sofför előre kérte tőle a viteldíjat és ekkor kiderült, hogy Culdának egy leje sincs. Ekkor rákiáltott a gépkocsi vezetőre: Tudod-e, hogy ki vagyok? En vagyok Culda. A sofför azonban nem ijedt meg és nem vette fel a gépkocsijára. Közben rendőrök érkeztek a helyszínre és a gyilkost le tartóztatták.

OPERA-MOZGÓ

FILMÓRIÁSI!

ASSZONY A KINPADON

Kelet misztikus világában lejátszódó izgalmas szerelmi történet. A rohanó események, szerelem és égő szenvedély filmje. Főszerepben: Sessuc Hayakawa és Victor Francen

Jön: STAN és BRAN SKÓTOK!

— Eszt tudós városunkban. Tegnap egy napos látogatáson Kolozsváron volt Norman Herbert, eszt tudós, a tartui egyetem orvoskarának tanára majd a helyi egyetemi intézményeknél történt látogatása után tovább utazott Magyarországra.

— Véglegesen elpusztultnak tekintik a félév előtt eltűnt német hajót. Hamburgból jelentik: Az Admiral Karpfanger nevű német iskolahajót, amely félévvel ezelőtt eltűnt Délausztrália partjain 60 főnyi személyzetével, miután minden felkutatási kísérlet eredménytelennek bizonyult, most már véglegesen elpusztultnak tekintik.

— Állampolgársági igazolványok gyártásával és forgalombahozatalával vádolják a Macedon-Román Társaságot. Az ilfovi ügyészséghez feljelentés érkezett, amely szerint a Macedon-Román Társaság állampolgársági bizonyítványokkal üzérkednek és azokat pénzért bocsátja az érdekeltek rendelkezésére. Számos görög és macedon kereskedő azután ilyen igazolványokkal szerepelnek az állampolgárok névsorában. Az ügyészség a feljelentés ügyében szigorú vizsgálatot indított és a társaság egész irattárát lefoglalta a tényállás tisztázása céljából.

— Iskolai hír. Az unitárius elemi leányiskola (Str. Berde No. 1) I-VII. osztályába a beiratkozások szeptember 1-10 között lesznek, naponként délelőtt 8-12-ig. Beiratkozhatnak bármilyen felekezettű, magyar nemzetiségű leány növendék. Bővebb felvilágosítást ad az igazgatóság.

Szörmét

bizalommal MANDELBAUM szücsné! Galea Regele Ferdinand 20. alatt vásároljon. Átalakítások, javítások szezonelőtti árban.

— Szerkesztőségi hír. Halász József szerkesztő betegségéből felgyógyult és átvette a külpolitikai rovat vezetését.

— A Kereskedelmi liceumban (Cluj), a magyar tagozaton a magánvizsgálatok augusztus 29-én kezdődnek. A rendes tanulók javítóvizsgái szeptember 1-4, az V. osztályra a felvételi szeptember 6-7-én lesz.

— A Barabás Miklós Társaság képzőművészeti kiállítását rendez Kolozsváron. A Barabás Miklós Társaság szeptember 1-5. napjain Kolozsváron, a Kogălniceanu ucca 7. szám alatt, a Katholikus Kör helyiségében megtartandó méhészeti, kertészeti és háziipari kiállítással kapcsolatosan nagyszabású képzőművészeti kiállítását rendez, amely iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg. A kiállítás szeptember elsején délelőtt 11 órakor nyílik meg.

— Ingyenes méhészeti tanfolyam Kolozsváron. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület házsongárdi telepén szeptember 5-15. napjain méhészeti tanfolyamot rendez, amelyre szeptember 1-ig lehet jelentkezni az EME titkári hivatalában, Cluj, Andrei Muresan 10 szám alatt. A tanfolyam díjtalan, csak a beiratásért fizetendő 100 lej.

— Két kertészeti kiállítás Kolozsváron. Augusztus hó utolsó és szeptember hó első napjain két kertészeti kiállítás lesz Kolozsváron. Az egyiket a Romániai Kertészek Egyesületének kolozsvári fiókja rendezi augusztus 28-29. napjain, a másikat az Erdélyi Gazdasági Egyet az Erdélyrészi Méhész Egyesülettel karöltve szeptember 1-5. napjain. A Kertészeti Egyetnek kiállításán a hivatalos kertészek vesznek részt, míg az EGE-nek az EME-vel rendezett kiállításán a gyümölcs- és konyhakertészettel foglalkozó gazdák. A méhészeti, kertészeti és háziipari kiállítás szeptember hó 1-5. napjain lesz Kolozsváron a Kogălniceanu ucca 7. szám alatt. A kiállításra augusztus 31-től 50 százalékos vas uti kedvezményvel lehet utazni. A kedvezmény igénybevételéhez külön igazolvány nem szükséges. Clujra egész lejt után ingyen lehet visszautazni a kiinduló állomásra a kiállítási belépőjegy felmutatása mellett.

Elrendelték a 30 napos vizsgálati fogságot az anyós-gyilkos asztalossegéd ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Pop Maxim ügyész, mint tegnapi számunkban megírtuk, kihallgatta Katona László kolozsvári Dragalina-ucca 110. szám alatt lakó asztalossegédet, aki borzalmas módon meggyilkolta anyósát, Szabó Rozália munkásnőt. Az ügyész Katona ellen kiadta a bevezető vádiratot, majd az iratsomót átküldte Matei vizsgálóbírónak, az első kabinet vezetőjének. Matei vizsgálóbíró a gyilkos asztalossegéd ellen kiadta a vizsgálóhi fogságot elrendelő végzést. Az ügy ma került a törvényszék szüneti tanácsa elé, amely elrendelte Katona ellen a harmincnapos vizsgálati fogságot.

Emelkedik Románia fakivitele

(BUCURESTI.) Hivatalos statisztikai kimutatás szerint Románia a folyó év első felében 662.076 tonna különböző faanyagot szállított ki külföldre, a megelőző év hasonló időszakában kivitt 500.867 tonnával szemben. Románia fakivitele tehát a folyó év első hat hónapjában — a múlt évihez viszonyítottan — emelkedést mutat. A romániai faanyagból Magyarország 167.000 tonnát vásárolt, viszonylag tehát többet, mint a múlt évben, Németország 75.000 tonnát, a múlt évi 43.099 tonnával, Görögország pedig 29.460 tonnát, megelőző évi 17.369 tonnával szemben. A vásárló államok sorrendjében utánuk következnek Egyiptom, Palesztina, Anglia és a legutolsó helyen az Északamerikai Egyesült Államok.

„Jön 505 a csíkkal!”

— 29 utassal felborult egy teherautó. Györből jelentik: Huszonkilenc munkással megrakott teherautó haladt az országúton Császár-kőbánya határában, a falu előtt a teherautó motorháza kigyulladt, a sofför a füstben elvétette az utat s az autót az árokba vezette. Az autó fölborult és utasait maga alá temette. Közülük nyolcan súlyosan, a többiek könnyebben megsebesültek.

— Egy hét alatt öt ikerpár született Temesváron. A temesvári anyakönyvi hivatalnál egy hét alatt öt ikerpár születését jelentették be. Az ikrek közül egy testvérpár román, a többi kisebbségi szülőktől származik.

— A villamosság alkalmazása a korszerű kertészetben. Berlinből jelentik: Essenben a napokban megnyílt birodalmi kertészeti kiállításon többek között bemutatták a villamosság alkalmazását a korszerű kertészetben. A német kertészet, hogy a korai tavaszi zöldség termesztését lehetőleg függetlenítsék az éghajlati viszonyoktól, kísérletet tett palántákat tartalmazó ágyaknak villamosfűtésével. Az eljárás annyira bevált, hogy most már nyilvános kiállításon is bemutatják. A körülbelül 4 milliméter átmérőjű hajlékony fűtőkábelt hurokvonalban helyezik el a virág- és növényágyak kultúrrejtéje alatt. Ötven m. fűtőkábel mintegy másfél kilowatt fogyasztással körülbelül 10 négyzetméter földterületet fűt. A kábelt hőszigetelő rétegre, például salakra fektetik és dróthálóval védik az ásóval kapávak okozható sérülésektől. A növény természete szerint homokot, trágyát, termőtalajt megfelelően rétegeznek rá. A talaj fűtésére késő éjszakai áramot használnak, amely olcsóbb díjszabás mellett kapható.

Rádió

1938. Augusztus 28. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 8.30: Ritmikus torna, rádió, szórakoztató zene, hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó, hírek. 9.55: Is-tentisztelet. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport és vizállás jelentések. 13.10: Déli harangszó. 13.25: Motzoi zenekar. 14.15: Hírek. 15.30: Előadás a gazdák-nak. 19: Időszerű anyag. 19.07: Katonazene. 19.58: Sporthírek. 20: Tánclémez. 20.30: Alexandri Vazul énekel. 21: Hírek. 21.10: Operett-est. Rádiózenekar. Dimitriu Nella énekel. 22: Lemezek. 22.15: Hangverseny. 23: Sport. 23.10: Tánclémez, vegyes lemezek.

BUDAPEST. 10: Unit. istentisztelet. 10.45: Hírek. 11: Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének, szentbeszéd. 13.30: Zenekar. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.45: Zenekar. 17.45: Fuvós zenekar. 19.30: Előadás. 20: Magyar nóták. 21: Sporteredmények. 21.10: A csodadoktor, vigjáték. 22.45: Hírek, tánclémez, cigányzene. 1.05: Hírek.

1938. Augusztus 29. HÉTFŐ.

BUCURESTI. 8.30: Ritmikus torna, hírek, szórakoztató zene, hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek. 13.10: Déli harangszó. 13.25: Hangverseny. 15.20: Időszerű anyag. 19: Előadás. 19.15: Lemezek. 20.10: Felolvasás. 20.35: Alexandrette Aurel dalokat énekel. 21: Felolvasás. 21.15: Rádiózenekar. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene.

BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Szalon ötös. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.50: A kormányzó hazaérkezése. 18.10: Hanglemezek. 20.15: Hírek szlovák nyelven. 20.20: Gordonka. 21.20: Hangverseny. 22.50: Hírek. 23.10: Cigányzene, jazz. 1.05: Hírek.

(BUDAPEST.) Tegnap fejeződött be a magyar-olasz KK teniszmérkőzés, a melyet a magyarok megérdemelten és biztosan nyertek meg. A csütörtökről péntekre halasztott két utolsó mérkőzésből csak egyet játszottak le, mert Szigeti lábfájás miatt nem tudott kiállani Palmieri ellen s így az olasz küzdelem nélkül győzött. A másik egyest a kitűnő formában levő fiatal magyar játékos, Asbóth nyerte, aki 6:4, 6:8, 7:5 6:2 arányban intézte el az olasz Kucelt. A végeredmény tehát 4:2 Magyarország javára.

Tisztelgő látogatást tett az iparkamara és a tőzsde vezetősége Hanzu királyi helytartónál

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap délután a kereskedelmi és iparkamara illetve a tőzsde vezetősége tett tisztelgő látogatást Hanzu Alexandru hadsereg-felügyelő királyi helytartónál. Az iparkamarát Besa Eugen elnök, dr. Borbély István alelnök, Rosca Nicolae igazgató-sági tag és dr. Muica Ioan főtitkár, a tőzsde vezetőségét dr. Laurian Gherman a tőzsdeegyesület elnöke, Pascu Valer tőzsdei elnök és Pop Sever szindikális képviselték. A küldöttség részéről Besa vezérigazgató, kamarai elnök üdvözölte a királyi helytartót, hangsúlyozva, hogy az iparkamara és a tőzsde minden vonatkozásban rendelkezésére kívánna állani a királyi helytartó szívélyesen fogadva a tisztelgő küldöttséget. Válaszában kifejtette, hogy ismeri a kereskedelem és az ipar nagy jelentőségét és azok kívánságaikkal mindig nyitott ajtókat találhat nálánál. A tőzsde részére is a teljes jóindulatát helyezte kilátásba, elismerve ennek az intézménynek fontosságát és hangsúlyozva, hogy maga is szükségesnek látja annak minél nagyobb kifejlését. A küldött ségtől ezután a királyi helytartó szívélyes módon veté búcsút.

Angol matrózok „tömegdemonstrációja” Constantában

(CONTANTA.) Az angol konzulátuson tegnap szokatlan demonstráció zajlott le. Megjelent ugyanis a konzulnál a Stratford nevű angol hajó 26 matróza, akik arra kérték a konzult, gondoskodjék arról, hogy őket a hajón szállítsák haza Angliába. Szokatlan kérést az indokolták, hogy a hajó a megállapított terv ellenére jövet Valencia felé került és eközben rendkívül veszélyes hadizónán kellett áthaladnia a spanyol köztársasági vizeken, ahol a túlnyomórészt angol matrózok életét a legkomolyabb veszedelem fenyegette. Minthogy életüket nem hajlandók a hajótulajdonos önkényes és kapzsi magatartása miatt újból kockáztatni, kérik a vonaton való hazaszállításukat, ami iránt — az angol konzul kényszerhelyzetben lévén, — intézkedett is. A Stratford ugyanakkor csak magas fizetés mellett tudott nagynehezen 16 román matrózt kapni hajójára, hogy visszafelé vehesse petróleumrakományal az utját a spanyol köztársasági partok felé.

— **FIZETIK A NYUGDIJAKAT.** A kolozsvári pénzügyigazgatóságnál a tegnapi nappal kezdetét vette a katonai, illetve polgári nyugdíjak fizetése augusztus hóra. A kifizetéseket ma és hétfőn is folytatják.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett férjem, illetve édesapánk temetésén fájdalomkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló Vigh család.

— **Az Ördög-sziget foglya.** Egy ártatlan ember kerül a borzalmak szigetére — a franciák börtönébe. — Az Ördög-sziget foglyának borzalmas élete kerül szemünk elé. Az ártatlan rab menekülését látjuk ebben a csodálatos filmben, amely ma kerül bemutatásra az Edison mozgóban.

— **Betegápolásban jártas,** könnyű munkát is végző nőt keresek. Str. Iuliu Manju 28, I. emelet

— **Gázolt az ismeretlen motorkerékpáros.** Tegnap a délutáni órákban a Grigorescu és a Dragalina ucca sarkán egy ismeretlen motorkerékpáros elütötte Lujerdan Vasile Kajántó-völgyi 78 éves gazdálkodót, aki abban a pillanatban haladt az uttesten keresztül. A helyszínre kiszállott dr. Moholeanu Liviu mentőorvos s miután első segélyben részesítette és zúzódásait bekötötte, további kezelés céljából hazaszállította lakására. Ugyanakkor a rendőrség forgalmi ügyosztályának közvegi nyomozásba kezdtek a gázoló ismeretlen motorkerékpáros személyazonosságának megállapítására.

Felakasztotta magát az öreg kolozsvári munkanélküli pék

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megrendítő öngyilkosság színhelye volt tegnap este 7 óra tájban a Napoca-ucca 4. szám alatti ház. Rűven Lajos 59 éves munkanélküli pék felakasztotta magát és mire hozzátartozói rátaláltak, már halott volt. Rűven — akinek egyébként szép és nagyértékű saját háza van — négy éve munka nélkül áll és előlthi elkeseredésében többször emlegette, hogy jobb lenne meghalni, mint rendes munka nélkül kinlódni. Azt is hangoztatta ismerősei előtt többször, hogy tekintve az anyagiaktól, halálosan unja magát és ha nem lenne olyan idős, kimenne az idegenlégióba. Két évvel ezelőtt már a legkomolyabban foglalkozott is azzal a gondolattal, hogy elhagyja az országot és elmegy valahova messzire, élettársa azonban nagy nehezen le tudta beszélni tervének végrehajtásáról.

Tegnap házastársa délután 3 órakor munkába ment az egyik gyárba, ahol évek óta dolgozik. Két órakor, amikor hazatért, megdöbbenve látta, hogy ura nincs sehol, ezért gyanút fogott és egyenesen a fűskamrába ment, ahol a legnagyobb meglepetésére őt felakasztva

holtan találta meg és nem volt semmi élet benne.

A megrémült asszony egyik szomszédja telefonon értesítette a rendőrséget, ahonnan az inspekciónak rendőrkapitány szállott ki a tragédia színhelyére dr. Hossu tisztiorvos kíséretében. A kiszállott bizottság közvegi aztán megállapították, hogy az életunt férfi előzőleg jól bevacsorázott, ivott és utána vetett véget életének. Az öngyilkos neje viszont mint érdekességet emlegeti, hogy férje egész életén keresztül soha semmi néven nevezendő szeszitalt nem ivott, míg most, mielőtt felakasztotta magát — amint az asztalon maradt üveg bizonyítja — nagyobb mennyiségű szilvóriumot fogyasztott el. A hatóságok embereinek erről az a feltevésük, hogy Rűven öngyilkosságának elkövetése előtt a szeszitalt azért fogyasztotta el, hogy tettének elkövetéséhez bátorságot kapjon.

A tragikus körülmények között meghalt idős munkanélküli iparos holttestét a hatóságok intézkedésére beszállították a törvényszék bonctani intézetébe.

Szeptember 15-éig a jelenlegi hirdetési árak maradnak érvényben

(BUCURESTI.) Két héttel ezelőtt jelentettük, hogy a sajtóigazgatóság a lapok új hirdetési tarifájának életbe léptetését szeptember 1-éig elhalasztotta. Miután mindeztideig semmi intézkedés nem történt a továbbiakra vonatkozólag, az erdélyi magyar lapok nevében dr. Pap Tibor újságíró és dr. Wilker József volt képviselő ismét felkeresték Titeanu sajtóügyi államtitkárt és bejelentették, hogy miután a kilátásba helyezett új törvény, amely ezt az ügyet lett volna hivatva részletekbe menően szabályozni, még mindig nem

jelent meg, az új hirdetési tarifa életbe léptetése a legsúlyosabb nehézségekbe ütközik. Ezért kérték a minisztert, hogy az új törvény megjelenéséig az új ár-szabály életbe léptetését is halassza el. Titeanu államtitkár egy napi gondolkodás után Hrisicu propagandaügyi igazgató útján közölte a kiküldöttekkel, hogy a tarifa életbe léptetését 15 nappal, vagyis szeptember 15-ig ismét elhalasztja. Így a lapok eddig az időpontig hirdetéseiket az eddigi szokások szerint, vagyis a jelenlegi árakon vehetik fel.

Belehalt sérüléseibe dr. Gaspar Jonel volt képviselő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Lapunk más helyén jelentettük, hogy a Vaida Sándor volt miniszterelnök, koronatanácsos személyi titkáranak, dr. Gaspar Jonel képviselőnek, aki tudvalevőleg vasuti merényletnek esett áldozatul, állapota még mindig rendkívül súlyos. Az orvosok minden lehetőséget elkövettek a megmentésére, de a fegyverokozta sérülés halálosnak bizonyult és a fiatal ügyvéd a klinikán, mint a déli órákban értesülünk, reggel felé behalt sérüléseibe. A halálhír villámgyorsan terjedt

szét a városba s általános megdöbbenést váltott ki. Dr. Gaspar Jonel feleségén és két gyermekén kívül kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Temetésére vonatkozólag még nem történt intézkedés. A vasuti merényletnek áldozatul esett fiatal ügyvéd váratlanul bekövetkezett halála a nyomozás munkáját még jobban megnehezítette, mert miután kihallgatni egyáltalában nem sikerült, a hatóságok csak meglehetősen bizonytalan nyomokon tapogatóznak a merénylet személyje iránt.

Select mozgó
A legnagyobb siker mellett, zsúfolt házakat vonz!
ZARAH LEANDER
ragyogó filmje!
PARAMATA

Urania mozgó
Közkívánatra!
Alexandra Gróinó
MARLENE DIETRICH
ÉS **ROBERT DONAT**
szenszációs filmje!

A szudéta-németek újabb kiáltványa és a kommunisták akciói miatt ismét rendkívül válságossá lett a csehszlovákiai helyzet

(BERLIN.) A német sajtó rendkívül melegen búcsúztatja a német fővárosból elutazott Horthy magyar kormányzót.

Általános támadás Hankeu ellen (TOKIO.) A Domei iroda jelentése szerint ma hajnalban megindult az általános japán támadás Hankeu ellen. Közlebbi részletek még hiányoznak.

Szaporodnak az áldozatok (JERUZSÁLEM.) A jaffai újabb bombamerénylet halálos áldozatainak száma hivatalos jelentés szerint 23-ra

emelkedett.
SPANYOL HELYZETJELENTÉS (GIBRALTÁR.) Tegnap ideérkezett a Hardy Diaz nevű spanyol köztársasági torpedó hajó, amely a gibraltári szoros közelében 150 perces heves harcot vívott a spanyol nemzeti hajókkal és súlyos sérülésekkel került Gibraltár kikötőjébe. Ugyanakkor a franciaországi Bayonneból jelentik, hogy az iruni katonai kormányzó sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy egy francia alattvalót, akit köztársasági menekültnek hit-

tek, aki a tengeren uszva akart elmenekülni, véletlenül agyonlőttek.

PÁRIS TÜNETET
A francia szakszervezetek tegnap nagy tüntetéseket és népgyűléseket rendeztek Daladier legutóbbi rádióbeszéde miatt és tiltakoztak a törvényhozás által megszavazott 40 órás munkahétnak a kormány részéről tervezett megszüntetése ellen. A Wagram csarnokban több ezer résztvevő előtt tartott gyűlésen több szociálista szónok és Dormoy volt belügyminiszter hangoztatták, hogy a francia munkásság egyetlen tulorát sem hajlandó dolgozni mindaddig, amíg a katonai fegyverkezésre vonatkozó új törvényt részletesen ki nem dolgozzák és nyilvánosságra nem hozzák. Más gyűléseken Marceau Pivart, a forradalmi szociálista párt vezetője és mások támadták élesen a kormányt. A gyűlésekről kintrekedtek tüntető menetet rendeztek az utcákon, miközben az internacionálét énekeltek, majd ezt kiáltozták: le Daladierrel, éljen Thorez, a kommunista párt vezetője. A tüntetések nagy méreteket öltöttek és ezért éjjeltájban a rendőrség, népőrség és lovas katonaság vonult ki a tüntetők szétszórására, ami csak nehezen sikerült.

KRITIKUS A HELYZET
(PRÁGA.) A csehszlovákiai helyzet a jelek szerint rendkívül válságos stádiumba jutott. A szudétanémetek újabb kiáltványa miatt borult fel a helyzet és diplomáciai és politikai körökben egyaránt rendkívül súlyos hétvégre számoltanak. A szudétanémetek és a kormány közötti tárgyalások teljes megszakadásal fenyegetnek. Az államtanács emiatt legutóbbi javaslatait újból más irányelvek szerint kényszerül át dolgozni. A szudétanémetek kiáltványát hír szerint a csehszlovákiai kommunisták akciója robbantotta ki. Gotwald, a cseh kommunista párt vezetője ugyanis nyomatékosan felhívta a párt összes rohamcsapatát és alszervezeteit, hogy sűrűsen készüljenek fel a legteljesebb önvédelmi akcióra és ugynevezett földalatti munkával és akció bizottságokkal igyekezzenek minél több pozícióhoz jutni. A kiáltvány szerint rövidesen a párt tagjai megkapják a „száraz takarmányt is”, ami alatt ők municiót és fegyvert értenek. Ugyanakkor számos községben a kommunista párt gyűléseket tartott, ahol élesen szembefordult Runciman lord akciójával és mindenemű engedményadással, mert ezek a Benes elnökhöz eljuttatott emlékirat szerint csak arra irányulnak, hogy Csehszlovákia ellenségeit még jobban felbátorítsák az állam elleni törő akciókra. A szudétanémet párt erre tette azután közzé a maga kiáltványát, amely azonban csak erősen meacenzurálva került a nyilvánosság elé és amelyben felszólítja a szudétanémeteket, hogy ezentul minden ellenük irányuló akciót a törvényes keretek között fegyveres önvédelemmel toroljanak meg. A helyzet ilyen körülmények között rendkívül kritikussá vált. Súlyosbitja a helyzetet a német sajtónak rendkívül éles hangja, amelyben teljes mértékben indokoltan látja a szudétanémetek állásfoglalását és azt hangoztatja, hogy ezután félmegoldásokkal kísérletezni nem lehet, hanem a szudétanémetek kívánságait százszázalékosan teljesíteni kell. A német sajtónak ez a harcias hangja ugyancsak aggasztó tünet és Runciman lord, aki hétfőre akarja elkészíteni összefoglaló jelentését az eddigi megbeszélések eredményeiről a csehszlovák és az angol kormányok részére, mindenképpen igen súlyos dilemma elé került.

— **A SZABÓIPARI MUNKAADÓK GYŰLÉSE.** A helyi szabóipari munkaadók holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor a volt Ipartestület helyiségében rendkívüli közgyűlést tartanak. Ez alkalommal a váradi szabóipari kongresszus és a szakmai kérdések megtárgyalása kerül napirendre.

— **Halálozás.** Kocsis István CFR nyugdíjas f. hó 26-án reggel elhunyt. Temetése 28-án, vasárnap d. u. 4 órakor lesz a Chintaului uti 9 sz. alatti gyászház-tól

Harc a világgazdasági főhatalomért

Irtá: HALÁSZ JÓZSEF

1. Sztojadinovics mondotta a blédi kisanant tárgyalások során: „Az itt tárgyalt kérdésektől függ nemcsak bizonyos államok jóléte, de az egész világ békéje...” Sulyosan komoly szavak, de csak részben fedik az igazságot. Bléd és Berlin annak ellenére, hogy Jugoszlávia és a Berlin-Róma tengely között egy idő óta meleg rokonszenv fejlődött, — egymásnak antipódusai, vagy is magyarán: ellenlábasa. A hármasság együttes ugyanis — amelynek épségére Belgrád ma is csak nagy sulyt helyez — a London-párisi egységvonal után halad és ez az út messzire eltér a berlini iránytól. A Magyarországot érintő két sötétlenül nagy horderejű blédi határozatot megelőző hónapok során sok minden történt. Bár látszólag és formai szempontból ugyiszólván alig változott valami a világpolitikában. Tárgyalások és ellentárgyalások, lépések és ellenlépések csakugy, mint esztendőik óta mindig Kifelé szürke eseménytelenség, egy helyben való topogás, szinte teljes mozdulatlanlanság. Befelé, a kulisszák mögött azonban annál hevesebb erőfeszítések folytak: az egyik oldalon bizonyos célok elérése, vagy legalább megközelítése, a másik oldalon viszont ugyanezen célok elsekélyítése, illetve az azok felé irányuló törekvések megnehezítése tekintetében. Talán felesleges hangsúlyozni, hogy a Berlin-Róma és a vele szemben álló London-párisi tengelyek mérkőzéséről van szó. Az ő — egyelőre még — halkszavú s a diplomáciai etiket szabályait szem előtt tartó tusájuk alakítja a jelen és a közeljövő eseményeit. Ez a tusakodás sokféle alakzatban jelentkezik az értetlenül szemlélődő embermilliók előtt. A forma azonban — mint a világtörténelem során annyi más esetben is — másodrendű jelentőségű. A lényeg a fontos a lényeg mely a világgazdasági és politikai főhatalom megszerzésének, illetve biztosításának akarását jelenti.

2. Csak ha ezzel a ténnyel tisztában vagyunk, ismerjük fel a spanyol polgárháború, a palesztinai arab terrorcselekmények, a Földközi tengeri feszültség, a dunai népek nagyrésztének legújabb állásfoglalása, a szudánómet-kérdés, a mexikói petróleumháború és nem utolsósorban a távolkeleti konfliktus igazi jelentőségét. Csak úgy kapásból sorolunk fel néhány — a világ közvéleményét, a többé-kevésbé idegesítő gazdasági és politikai problémát. De megemlékezhetnénk még számos hasonló jellegű kérdéstről, amelyek azonban egytől-egyig csak velejáru, hogy ne mondjuk kinövéssei annak az általános jellegű problémának, amelynek megoldásától, — vagy meg nem oldásától — függ talán az egész egyetemes emberi kultúra további sorsa. Sokak szerint ezt az össze-vissza gubancolt problémát is a gordiusi csomóhoz hasonlóan csak karddal lehet megoldani. Mások viszont, az ideális lelkek, akik még hinni tudnak az emberi belátás és megértés csodatevő erejében, törhetetlen hittel remélik a békés kialakulás lehetőségét. Pillanatnyilag mintha az optimistákat igazolnák az események. De édes Istenem: az elmúlt 20 esztendő során hányszor hervadtak el a legszebb remények színpompás virágai? ... Mindenesetre nem volna érdektelen az egymással szemben álló tengelyek két esztendői eredményeit összegezni. Mit értek el az egyik és mit a másik oldalon? Előjáróban annyit máris leszögezhetünk, hogy kényszeralakulat mind a kettő. Vaserejű gazdasági és politikai szükségszerűség kovácsolta egybe ezt is, azt is. Mégis az igazság kedvéért annyit leszögezhetünk, hogy ha volt valaha kényszer érdekházasság a föld kerekén, úgy Berlin és Róma kapcsolatait mindennél inkább annak mondhatjuk

3. A vigkedélyű, temperamentumos taljánok és a rideg, mogorva, számítógérmánok között van akkora különbség, mint a napsütötte derűs itáliai tájak és

a lapos, unalmas pomerániai síkság, vagy akár a komor fenyvesekkel és gögös tölgyekkel koszoruzott bajor, szász, württembergi hegyvidékek között. Minden ideológiai azonosságuk ellenére is olyan politikai ellentétek vannak közöttük, hogy a józan logika szerint teljesen érthetetlennek látszik a barátságuk. Am világgazdasági érdekeik közössége egyelőre áthidalta a politikai ellentéteket. Annál csodálatosabb ez, mert hiszen példának okáért a Dunamedence kérdésében még aránylag rövid idővel ezeltett nemcsak politikai, de gazdasági téren is igen merev választófalak voltak közöttük. A Duna völgye a maga roppant gazdasági és politikai adottságaival és lehetőségeivel mindig is izgatta a különböző nagyhatalmak imperialista étvágát. Az itt élő népek nem egyszer szerepeltek sakkfiguraként az európai hegemoniára törekvő egymással vetélkedő birodalmak kezében. Gondoljunk csak a hirhető „Mittel-európa” tervre. A háború előtt és alatt vetődött fel Berlinben a gondolat: Németországot és az Osztrák-magyar monarchiát vámközösségbe egyesíteni, a Dunát, Közép-Európa egyik legfontosabb víziútját korlátlanul birtokolni és ezzel párhuzamosan a Kisázsia és Afrika felé vezető vasutvonalak biztosításával a keleti kereskedelmi hegemoniát is megszerezni. Ezt a tervet szolgálta a Bagdad-vasútszerződés, a Hamburg-konstantinápolyi vasutvonal, Törökország és Bulgária bevonása a német birodalom érdekkörébe, majd később 1916-ban a lengyel királyság proklamálása is. Ez volt a Drang nach Osten periodusa. Csakhogy a többek között ez a terv szította fel az angolok és franciák féltékenységét is, mert a közeli és távolkeleti hatalmukat látták veszélyeztetve általa. Így született meg az antant cordiale, amely aztán a több mint négy esztendő borzalmas tusában legyőzte Németországot és szövetségeseit

4. A központi hatalmak összeomlásával a Dunamedence az utódállamok, sőt egész Közép- és kelet-Európa gazdasági meghódításának kulcsa lett a győztes angol és francia imperializmus számára. A Duna fölötti uralom a nyersanyagok kiaknázásának és a piacoknak biztosítását is jelentette. Anglia például megszerezte a dunai hajópark nagy részét. De Franciaország sem maradt el ebben a tekintetben s különösen a Schneider-Creuzot csoport igyekezett magának itt mennél nagyobb gazdasági előnyöket biztosítani. Nagyon is megérthető tehát, hogy a nagy osztozkodás során magát kismizmiztetnek érző Itália is szemet vetett a Dunamedence vonulatára, illetve a középeurópai lehetőségekre. Nem annyira gazdasági, mint politikai célkitűzések vezették Mussolinit, amikor az angol és francia érdekszférába tartozó államokkal szemben az akkor még független Ausztriát és Magyarországot is a maga oldalára állította. A római egyezmény tág lehetőségeket biztosított az olaszok számára. Sok tekintetben ugyanis erős nyomást gyakorolhattak Londonra, de különösképpen Párisra. Az akkori weimari német birodalom természetesen semmit vagy csak egészen keveset számított e tekintetben. Am Hitlerék uralomra jöttével egy csapásra megváltozott a helyzet. A Harmadik Birodalom újra felkapta a vilmosi korszak Drang nach Osten politikáját és semmi áldozattól sem riadt vissza, hogy mennél hatalmasabb befolyásra tegyen szert a Dunamedencében. Tudjuk, hogy Ausztria függetlenségének kérdése jó ideig élesen szembeállította egymással Berlint és Rómát. Az abesszin konfliktus és általában a Földközi tengeri angol-olasz feszültség azután mindinkább Németország felé sodorták Itáliát

5. Ausztria váratlan bekebelezése a német birodalomba szörnyű dilemma elé állították a Ducet. Ma már talán nem titok, hogy angol kéz egyengette a né-

metek útját Bécs felé, hogy így kényszerhelyzeté alá állítsák Olaszországot. Valóban: Itália középeurópai, illetve du namedencei tervei halomra dőltek és Mussolini kénytelen-kelletlen, aláírta az angol-olasz Földközi tengeri egyezményt. Ezek után mindenki a Berlin-Róma tengely felborulását, vagy legalább is meglazulását várta. Csakhogy Hitler római látogatása során ugylátszik olyan garanciákat kaphattak az olaszok, amelyek sok tekintetben kárpótolhatják őket az Ausztria bekebelezésével őket ért veszteségükért. Ettől a pillanattól kezdve újabb játszma kezdődött az európai politika mezőnyében. Itália amely az angol-olasz egyezményben mindenekelőtt arra kötelezte magát, hogy visszavonja önkénteseit Franco tábornok seregéből, mindmáig nem tett eleget e kötelezettségének. Eppen ezért az angolok nem is járultak hozzá az aláírt és ratifikált egyezmény életbeléptetéséhez. Olasz részről az ígérethöz az arab népek régi lidérces álmának: egy egységes, hatalmas arab birodalom feltámasztásának újra való ígéréte. A világháború során ugyanis az angolok Lawrence ezredes útján ezzel az ígéréssel állították fegyverbe az arabokat a középeurópai hatalmak oldalán harcoló Törökország ellen. Mint tudjuk: az ígérethöz nem jött semmi. Nem valószínű, hogy Mussolini hasonló ígéréte is valaha valóssággá legyen. Politikai fegyvernek azonban elsőrendű és láthatjuk, hogy Palesztinában például éppen elég gondot ad az arab terror az angol karhatalmi és közigazgatási hatóságoknak

„Jön 505 a csíkkal!...”

6. Ugyanezt a célt szolgálja a többek között az olasz fasizmus újabb színváltozása: a fajvédelmi teória hirdetése és gyakorlati megvalósítása. Neveléségek elkövetni, hogy az a 60-70 ezer zsidó, aki jelenleg az olasz határok között él, veszélyeztethetné Itália belső vagy külső érdekeit. De Mussolini Tripolisban a mohamedánok barátságának és védőjének hirdette magát. Semmivel sem tehet inkább bizonyosságot e fogadalom mellett, mint ha a zsidókkal szemben kemény eszközöket alkalmaz. Nem vagyunk tulságosan derülátók, de aligha tévedünk, amikor azt állítjuk, hogy abban a pillanatban, amikor Anglia valóban meg fog egyezni Itáliával a spanyol kérdésben, alább fog hagyni, sőt talán egészen meg is fog szünni az olaszok mondvasinált antiszemitizmusa is. Itáliát mégis minden érdeke erős szállal fűzi a Földközi tenger medencéjéhez. És habár a Duce a régi római impérium visszaállításáról ábrándozik, gazdasági sőt politikai tekintetben jóformán alig van ellentét Anglia és Itália között. Az északi és keletafrikai gyarmatok meghódítása olyan roppant lehetőségeket nyújt az olaszok számára, hogy hosszú évtizedekig kielégíthetik hiúsági és gazdasági érdekeiket. Igaz, Mussolini egyelőre még göröcsösen ragaszkodik spanyolországi terveihez. A Baleárok birtoklása súlyos ütőkártya lenne a kezében ugy London, de különösképpen Páris felé. Ez az a sarokkő, amely mindmáig megakasztotta a Földközi tengeri egyezmény életbeléptetését. Az angoloknak azonban van idejük, tudnak várni. Ki fogják böjtölni az olaszok spanyolországi ellentállását is. Mindenesetre sok tekintetben igazoltnak látszik azoknak az aggodalma, akik éppen az olaszoknak a spanyol kérdésben való magatartása miatt súlyosan hibáztatták Chamberlain és Halifax engedékeny külpolitikáját

7. Az igazi ellentétek mégis London és Berlin között vannak. Németország, amely Ausztria bekebelezésével jogszerint is hatalmas befolyásra tett szert a Duna-medencében, mindenképpen ki-

Saját érdekében szörmeszükségletét még most szerezze be szezon előtti olcsó árakon... Weisz Ernő szücsnél Cluj. Cal. Reg. Ferdinand 12 Eredeti párisi szörmeújdonságok

akarja használni ez irányu előnyeit. Ausztria megszállását Anglia még csak elnézte — vagy talán elő is segítette, — de csehszlovákiai terveit nemcsak a francia szövetségesére való tekintettel, hanem elsősorban saját jól felfogott közel- és távolkeleti érdekeire való tekintettel is a legélesebben ellenzi. Mert az nyilvánvaló, hogy a Harmadik Birodalom nem a szudéta-németek kedvéért kavarta fel a csehszlovák kérdést. Hitlernek nincs szüksége újabb németekre. Van belőlük elég a birodalomban. De ha Ausztria után cseh területen is megvethetik a lábukat, legyűrhetetlen befolyást gyakorolhatnak nemcsak a Dunamedence és Közép-Európa népeire, hanem a Balkánra, sőt azontul az Adriára és a Fekete tengerre is. Innen pedig már csak egy lépés az India felé vezető út. Ezért emelt óvást London május 21-ike éjszakáján a berlini tervek ellen. És ezért tett meg mindent Kelet, Dél, Közép, Észak-Kelet és Észak-Európában, hogy a birodalom terjeszkedési lehetőségeit megakadályozhassa. A szalonikii egyezmény, — amelyben Bulgária a Balkánszövetséggel való együttműködési készségét szögezte le — csak egyik szála annak a diplomáciai hálónak, amelyet a Downing Street Németországgal szemben bogozott. A dunai államok — az egy Magyarországot kivételével — most megint a London-párisi tengely irányvonalát követik

8. A Skandináv és Balti országok külügyminisztereinek legutóbbi koppenhágai értekezlete sem hagyott kétséget afelől, hogy ezek az észak-, illetve északkeleti országok megfogadták Sven Hedinnak a nagy svéd földrajztudosnak figyelmeztetését és egységesen védekeznek minden esetleges külső agresszív lépéssel szemben. Persze ebben az állásfoglalásban nem kis része van Angliának, amelynek évtizedek óta igen élénk gazdasági és politikai kapcsolatai vannak különösen a Skandináv országokkal. Nem hiába írták a németországi lapok annak idején, hogy London teljes igyekezetével azon van, hogy a német birodalmat gazdaságilag és politikailag elszigetelje. Már pedig a nyersanyaghiány mindegyre érezhetőbb Németországban. Ez a magyarozata, hogy Berlin minden tőle telhető elkövetett Magyarországot szimpátiának további biztosítására. Hogy a kieli hajóparádé utáni bizalmas megbeszéléseken miről esett szó, azt csak kevesen tudják. Egy azonban körülbelül egészen bizonyosra vehető: hogy az egy idő óta megint felkísértő német-magyar vámunio terve nem valósult meg... Alighanem igazuk van azoknak, akik szerint az ismert blédi határozatoknak nem kis részük van e tekintetben. A Times vezércikke szerint a blédi egyezmény felbecsülhetetlen értéket jelent Délkelet-Európa nyugalma, nak biztosítása szempontjából. Ez igaz is. Viszont az angol-német világgazdasági ellentétek megoldása még mindig a távoli jövő zenéjének tetszik. És vég-eredményben mégis csak ezen fordul meg Európa békéje.

Apróhirdetések FIGYELEM!

Tekintettel arra, hogy egy újabb rendelkezés értelmében az új apróhirdetési tarifa életbeléptetését a sajtó és propaganda ügyi minisztérium 15 nappal elhalasztotta apróhirdetési díjszabásaink szeptember 1-éig a régiéknél maradnak.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszlek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész. Cluj, Regele Ferdinand 114. (V 1119)

GYŐZŐDJÜN meg, hogy még mindig szőrmealakításban, gallérozásban és új bundák készítésében Bixensapner szőrme-szalonya vezet. Cal Regele Ferdinand 3, udvarban. (T1184)

JUNGE Deutsche Beamten welche hier fremd ist sucht die Bekanntschaft eines netten Herrn über 30 Jahre. Angebote unter „Wienerin“ an die „Jóestét!“ (8664)

KERESEK középkori urat élettársul, ki kevés pénzzel üzlettárs is lenne. Leveleket „Építő anyagok“ jellegre. (v 8684)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és brilliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologer, Ema Weisz, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (T 1124)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladó. Cal. Decebal 3. Veszek használt butort. (8481)

BELVÁROSI jövedelmező házak, kertek is, eladó. Str. Bratianu 37. (7938)

MINDENFÉLE textil, ruha- és pongyola maradványok legolcsóbban Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (7948)

BUTOR eladó Cal. Regele Ferdinand 44. szám alatt. Látható délelőtt 10—12 óra és délután 3—5 óra között. (8302)

CAMPIA TURZIIN jóforgalmu vendéglő szállodával együtt, vasut mellett családi okok miatt sürgősen eladó. (Restaurant Gazner.) (V 8304)

KÉT szoba, konyhás telek sürgősen eladó családi okok miatt. Str. Gavril Tripo 48. Donát ut közelében. (8450)

HÁZ eladó. Str. Albinei 55. (8452)

HÁZ eladó. Str. Ciocarliei 30. (8460)

UL jövedelmező sarokház kettő üzlet-helyiséggel eladó, egy szoba, konyha szeptember 1-ére kiadó. Értekezni: Molnár, Str. Aventuriosă 26. (8465)

RÖVID keresztúros bécsi zongora jó állapotban és világos komplett hálószoba be rendezés eladó. Cim a kiadóban. (8471)

JÓKARBAN levő ablakok, ajtó és vas-kályha eladók. Str. Donat 4. (8475)

ÉRELTÉK jókARBAN levő féregmentes kombinált, esetleg komplett hálószoba-butort. Cim a kiadóban. (8523)

SÜRGŐSEN eladó háló, ebédlő, konyha, szalon, rádió, üzletberendezés és egyéb apróságok Hillinger, Cal. Reg. Ferdinand 55, I. em. (8550)

ÓCSKA főzőkemence, ajtó, ablakok eladó. Str. Aventuriosă 25. (8555)

OLCSÓN eladó egy modern új konyha-berendezés. Str. Berthelot 10., az asztalossal. (8571)

MODERN gyermekkosci, féderes, eladó. Str. Oșanu 76. (8593)

STR Oituz 10-A alatt 2 lakásos szép házastelek 220.000 lej. előnyös áron eladó. Vasutasnak, Dermatásznak nagyon megfelelő. Dr. Ligethy, Cal. Regele Ferdinand 40. (T1191)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőkutak) üzembhelyezve, gyári áron részletfizetésre is. Cluj, Str. Negru Voda 1. (T 1082)

PERZSASZÖNYEGEK, képek, képkerek-tek művészi kivitelben legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők: „Unicum“. Telefon 2965. Cal. Marechal Foch 5-a. (1121)

SÜRGŐSEN eladó házhely Colonia Someneni. Str. Muresului 20. Str. Amos Francu 9. (8611)

ELADÓ: Wertheim pénzszekrények, Washington szivattyuk 750 és 500 kgr. mérőképeségű tizedes mérlegek, szíj-cornwall minden méretben, 1 drb. 6 Atm. Cornwall kazán 25 négyzetméter fűtőfelülettel, 1 drb. rezerva tüllelítő csőrendszer 16 négyzetméter fűtő felülettel, 1 drb. 1 köbméter ürtartalmu vastartány, 1 drb. vaslápcsó pihenővel 7.70 m. hosszú, 1.15 m. széles, 1 drb. gyárkémény 16 m. magas, át mérője 400 mm. 1 drb. rézűsít duplikátor 1200 liter ürtartalommal, talp-börgyári gépek és egyéb gyárleszerelésből előke-rült dolgok. Silvania S. A. Cluj, Str. Enescu No. 1. Telefon: 31—84. (8620)

EGY alig használt modern cukorka üz-letberendezés olcsón eladó. Értekezni Cal. Reg. Ferdinand 12. (T1108)

VESZÉK 200-250 méretű vaseszterga pa-dot. Uray, Str. Berthelot 28. (8614)

HÁZ eladó. Str. Sft. Gheorghe 37. (8625)

VESZÉK pince, padlás lomokat, vasat, ruhát, rongyot, üveget, butort, biciklit, gépeket és mindent. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (8384)

JÓKIVITELŰ modern dió telehálóok sürgősen eladók minden elfogadható árban. Str. Gen. Poetas 2., asztalos. (8258)

ELADÓ hét lakrészből álló ház, garázs-szal. Str. Cicio-Pop 46. Értekezni: Foc. t. Str. Cicio Pop 30. (8521)

ÓCSKARUHÁKÉRT, téli kabátokért leg többet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. (P247)

MEGÉRKEZTEK a maradék férfi és női szövetek, diftinek, vásznak, damasztok, siessen, még van választék. Sámuel, Str. Maloasa 19. (8653)

ELADÓ olcsó házhely a Marasesti ucca végén. Érdeklődni Str. Andrei Muresan 98. (8659)

GYERMEKKOCSI eladó. Str. Salcam 5. (8673)

MODERN hármas diófaszekrény, festett kombinált szekrény, hálózobaberendezés olcsón eladó. Cal. Regele Carol II. 36. asztalosműhely. (8682)

FÉNYKÉPEZŐGÉP eladó „Pupille“ Nagel 3x4 cm. objektív: Xenar 2.9. Megtekint hető délben 12—1. Str. Memorandului 8. Donat. (P292)

CSODÁLKOZNI FOG,

Hogy milyen hihetetlen olcsó árban vásárolhat női kabát, ruha és kosztüm szöveteket, selyem és mosó ruhaanyagokat, mindenféle textilmaradványokat
Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban.

ELUTAZÁS miatt eladó diófabetétes háló, ára 8000 lej, konyhaberendezés, ára 3000 lej. Érdeklődni Str. Cicio Pop 116, délután 5—7 órakor. (8627)

CSALÁDI okok miatt eladó modernül épített új ház Iris-gyár mellett, 2 szoba, konyha, előszoba 140.000 lej. Érdeklődni Str. Calugăreni 9. (8628)

FÜRDŐJEHEZ, kézmosáshoz használjon Bradoson fenýőszappant. Dobozonként 5 lejért mindenütt kapható. (T1111)

ÓCSKA ruhákat, téli kabátokat veszek igen nagy választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Regina Maria 14. (8203)

ELADÓK hordás és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából, Dombul Rotund felett. Értekezni dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél, Cluj, Str. Regina Maria 48. (8438)

ELADÓK Str. Artelor 35, Str. Regele Carol II. 58 számú telkek. Ért. Str. Regele Carol II. 58. (8535)

ÓCSKARUHÁKAT veszek és eladok. Grünfeld, Str. Memorandului 6. Hívásra házhoz is megyek. (8542)

NŐI kabát olcsón eladó. Piața Unirii 11. II. (P248)

ELADÓ háromszobás komfortos új ház, úrs garok telekkel. Str. Gen. Poetas 19-a. (8608)

KÖRISFA teleháló, félháló eladó. Cal. Moșilor 69. (8681)

ELADÓ sőtéték vadonatúj gyerekkosci női kosztüm, télikabát, ebédlő asztal, Str. Kogalniceanu 23. (P269)

ELADÓ: hálóberendezés, gyermekágy matraccal, paplan, Schöberl-ágy. Str. Ilie Macelar 8. (P294)

FEKETE női férfikabát és női ruhák eladók, délelőtti órákban. Petru Maior 4, I. emelet. Goldstein. (P284)

VADONATUJ hálószobák és kombinált szekrény eladó. Str. P. Rares 10. (P286)

NÉGY diófa ebédlőszék eladó. Str. Ion Ghica 12. (P289)

DACIA ucca 7. számú belvárosi házastelek, mely két ház építésére alkalmas, eladó. Ügynökök kizárva. Értekezni dr. Bernáth Oszkár, Str. Nic. Iorga 9. (8670)

VILLANEGYEDBEN, Bolintineanu 21. házastelek eladó. Érdeklődni János, M. Foch 2. Ügynökök kizárva. (8656)

1060 négyzetméter telek, lakható házzal 65 gyümölcsfával 62.000 lejért eladó. Colonia Someneni, Str. Prutului. (8641)

ELADÓ ház havi 6000 jövedelem, 185 ezer, egy négy lakrészből 65.000. Str. Draga lina 46. (8643)

TIZEZER lej adok annak, aki tíz nap alatt hatezret jövedelmező házamat eladja. Cim a kiadóban. (8642)

SÜRGŐSEN eladó házhely villanegyedben, Str. Marzescu környék, 48.000 lejért, részletre is. Str. Amos Francu 9. (8612)

SÜRGŐSEN eladó háromnegyed hold gyümölcsös kert Békásban 64 méter fronttal 105 ezer lejért, részletre. Str. Andrei Muresan 98. (8610)

ÁLLAST KERES

EGY jobb családból való leány elmenne gyerek mellé vagy hasonló állásba. Cim a kiadóban. (v T1170)

KÖZÉPKORI urinó keres magának megfelelő állást, elmenne házvezetőnőnek orvosi asszisztensnőnek vagy beteggondozónak „Mindenhez értő” jellegre a kiadó-hivatalba. (8322)

HÁZASPÁR házmesteri állást keres, asz szony perfekt főzőnő. Str. Hasdeu 53. Vasile Jusztin. (8644)

Az utlevél

és vízumrendszer lejárt!

Ezután mindenki vehet heti 50 lej részletfizetésre I-a, kézzel készített női és férfi cipőket, szandálokat és női fehér cipőket leszállított olcsó árakon.

„ARCO“

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18—25.

ÁLLAST KAPHAT

MAGANOS özvegy nyugdíjasnő magához venne kevés nyugdíjjal bíró nőt, ki lakás, ellátás fejében főzést, takarítást vállalna. Özv. Jakob Elekné Turda, Strada Cloșca 13. (V T 1179)

CUKRÁSZSEGÉDET állandó munkára keresek. Löwi, Uioara. (v T1186)

KISEBB műszaki vállalat keres szerény igényű komoly irodai munkát értő, román, német nyelvtudással bíró, megbízható tisztviselőt. Igények megjelölésével „Kómolý P. 255” jellegre a kiadó továbbít. (P255)

KERESEK egy jó munkás vasondoláló-segédet lehet nő is, férfiak előnyben. Frizeria Szabó, Ludus, jud. Turda. (v T1194)

AZONNALI belépésre keresek egy képzett retüsör és külső munkához értő, továbbá szeptember 1. belépésre egy segédet és szeptember 15. belépésre 1 fényképész-segédet. Ajánlatokat a kiadó továbbít „Tg. Mures” jellegre. (v T 1149)

SZERÉNYIGÉNYŰ középkori nőt keresek családtagként kis háztartásom vezetésére. Str. Ion Măiorescu 19. (8613)

CIPÉSZSEGÉDET azonnal felveszek állandó munkára, nőtlent. Ábrahám, Poteni, jud. Cluj. (v T 1155)

RÖVIDÁRU szakmában jártas elárusítónt szept. 1-re felveszünk. B. B. áruház Cal. Reg. Ferdinand 20. (T1137)

HÖLGYFODRÁSZ segédet keresek nőt és férfit. Cimeket „Mesterkönyvel előnyben” jellegre a kiadóba kérek. (7180)

ROMÁNUL beszélő takarító nő állandóra felvételt. Hotel Royal, Piața Gării 8-a Cluj. (8604)

KIFUTÓFIUT felveszünk. B. B. áruház Cal. Reg. Ferdinand 20. (T1164)

ETNIKAI román munkásleány, aki gép pel tud varrni, felvételt. Jelentkezés 12 és 2 között. Celind, Str. Regina Maria 34. em. (P261)

MASAMÓD leányokat felveszek. Kató kalapszalón, Str. Duca 1. (8650)

MOSÓNÓT keresek vendéglői abroszok mosására, aki otthon mos. Cim a kiadóban. (8634)

MUNKÁSNOK, behuzásban, gyakorlat-tak felvételtnek. Kefekötészet, Calea Traian 34. (8677)

EGY kis és kézimunkás kerestetik. Str. Stroescu 11-a. Miller. (8679)

KERESÜNK egy asztalossegédet állandó munkára, aki már önállóan dolgozott kombinált gépeket „Selectmobil”. Str. Avram Iancu 36. (P282)

JÓL FŐZŐ mindenek szakácsnőt keresnek bizonyítvánnyal, azonnali belépésre. Cim a kiadóban. (8683)

SUCHE für September eine intelligente Dame mittleren Alters zu einem 9 jährigen Mädchen mit häuslicher Mithilfe. Offerte an Prof. dr. Ionescu, Str. Alexandru 10. (P264)

KÜLÖNFÉLEK

FORDÍTÁSOK, másolások, gépelések Simon Fordító iroda, Str. R. Maria 13. (8477)

STANA-n olcsón teljes panzió, ujonnan épült és berendezett villában két személynél vagy hosszabb tartózkodásnál árgendmény. Szeptember 1 után utószonon ár. Zongora, patefon, ping-pong. Cim „Vila nouă”, Stana, jud Cluj. Telefon Cluj 12-18. (8565)

LATIN, román nyelvből érettségire tanárnő előkészít. Cim a kiadóban. (8574)

NŐI divatickekben bevezetett utazóval társas viszonyba lépnek. Megkereséseket a kiadóba kérek „50 százalék” jellegre. (8588)

VARRÓNÓT, KI IPARRAL RENDELKEZIK, vagy **RENDELKEZETT**, társnak keresek. Cim a kiadóban. (8433)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET „Paragáz”-zal tökéletes eredménnyel eszközünk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” Avram Iancu 16 Miniszterileg autorizálva. (P287)

KETTŐ, vagy három iskolás gyermekkel külön szobába, teljes ellátással felveszek Str. Samuil Micu 8. Cluj (V T 1154)

1-2 TEHERAUTÓT keresek nagyobb tétel fa-szállításra. Lázár, Str. Baraitu 28-a. (8519)

KÖNYVELÉST, mérlegkészítést, kapcsolatosan kerskedelmi számtannal, kapcsolatosan rövid idő alatt tökéletesen elsajátíthatja. Elhelyezéséről nagy ismeretséggel folytán gondoskodom. Érdeklődők adják le címküket 37—15 telefonba naponta 8—10 óráig délelőtt. Expert contabil. (T 1175)

ÉRTESEM a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy női divat szalonomat vizsgálhelyeztem P Unirii 21 alá Schönfeld. (8560)

ZSIDÓ uricsalád gimnazista fiugyermek-et ellátásba elfogad. Cim a kiadóban. (8576)

ERNYŐK gyári árban, javítások, áthuzások olcsón Ernyőüzemben. Cal. Reg. Ferdinand 3, udvarban. (8474)

„Jön 505 a csíkkal!...”

JÓ VÁLLALATHOZ teljes biztosíték ellenében 25.000 lej tőkével társat vagy finanszírozót keresek haszonrészesedéssel. Közreműködés nem szükséges. Ajánlatot „Biztos jövedelem” jellegre kérek. (P 256)

MAGANYOS uriember italméréshez társat keres egy idősebb nőt, ki 20 ezer lejtel rendelkezik. Leveleket „Befektetés” jellegre a kiadóba. (8638)

TÁRSAT keresek jól bevezetett iparüzemhez 40-50 ezer lej tőkével. Kefekötészet, Calea Traian 34. (8676)

ESZTERGAPADDAL berendezett gépezem kitűnően bevált, újdonság gyártására üzem nagyobbitás céljából sürgősen, intelligens társat keres. „Universal”, Oena Muresului, Str. Horea 9, jud. Alba. (v T 1199)

ELVESZETT hétfőn este türkisz fél fülbevaló. Megtalálójra 200 lej jutalomban részesül. Cal. Moșilor 49. Molnár. (8658)

MŰVIRÁG, modern menyszonyyi koszoruk legolcsóbban beszerezhetők Dahlia Művirágszalónban. Reg. Ferdinand 5. (8426)

KIADÓ LAKÁS

ÜZEM, vagy raktárhelyiségek, gyárnegyedben, belvároshoz közel kiadók. Érdeklődéseket „Iparáram bevezetve” jellegre a kiadóba. (7905)

TELJES ellátást adna 2—3 iskolásfiúnak ort. zsidó uricsalád, közel a város központjához. Cim a kiadóban. (8292)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Cogălniceanu 8. (Pauki.) (8473)

UJONNAN épület ház üzlet-helyiséggel 2 szoba konyha speiz fűrdőszoba nagy udvarral, betonpincékkel a Str. Jazuliuot eladó vagy kiadó. Értekezni Calea Regele Ferdinand 59 Dohánytőzsde. (8491)

KIADÓ gyümölcsös kertben 3 szoba, konyha, fűrdőszobás villa, teljes komforttal. Str. Inginer Póczy 8. A Regalan fel. (8522)

KÉT diák fiu vagy leány esetleg iparos lakást kaphat. Str. Bucuresti 2-a. (v 8558)

EGY szoba, konyha, speiz és egy szoba, speiz kertes házban kiadó. Str. Uzinele Electrice 13 Sporttelep mellett. (8566)

IZR. uricsaládnál 2 diákleány különbe-járatu elegánsan butorozott szobában teljes ellátást kaphat. Ugyanott egy üres szoba irodának azonnal kiadó. Str. Iuliu Maniu 16., emelet. (8575)

BUTOROZOTT szoba, különbejáratu, fűrdőszoba használatlalt kiadó. Str. Francisc David 18, II. 2. (P259)

KIADÓK főposta mellett szobák folyóvízzel garconlakásnak, irodának, műteremnek. Érdeklődni László mérnök, Avram Iancu 16. (P268)

KÉT szoba, konyha kiadó, egészséges tiszt lakás, havi 1200 lej. Str. Grigorescu 57. (8557)

KIADÓ üresen szép szoba, oszlopkályhával Ugyanott szoptató dajka állást keres. Str. Neagra 19. (8589)

2-3 iskolás leány teljes ellátást kaphat külön szobában. Cim: Regele Ferdinand 11 Golya palota. (v 8661)

A világháború „mesterkémjének” tragédiája

Mi történt Szek Sándorral, aki 1914-ben ellopta a titkos német chiffré-kulcsot és ezáltal az antantnak szerezte meg Amerika támogatását

(BÉCS.) Még ma is homály fedj a világháború egyik legvakmerőbb és legügyesebb kémjének, Szek Sándornak az életét. Ez az ember nem kisebb bravurt vitt végbe, minthogy megszerezte és az angol kémiroda kezére játszotta a németek titkos külügyi code-ját, amelynek segítségével Berlin összeköttetést tartott fenn észak- és délamerikai követségével.

Ez 1917 tavaszán történt. A code meg szerzése döntő jelentőségű volt a világháború sorsára, mert a titkos chiffré-kulcs segítségével megfejtett német szikratávíratok arra indították az Egyesült Államok kormányát, hogy a háboruban az antant oldalára álljon.

Az USA beavatkozása megpecsételte a háború és a központi hatalmak sorsát. A titkos code leleplezése nélkül nem valószínű, hogy az USA beavatkozott volna a háborúba Szek Sándor „bravurja” tehát, mint ebből kitűnik, a világháború legnagyobb teljesítménye volt.

De hová lett a kém? Mi lett Szek Sándorral, aki tulajdonképpen megszerezte az antantnak a győzelmet? Eltűnt? Hová?

Azt senki se tudja...

A német diplomácia fonja a hálót

A császári diplomácia sok naivitást elkövetett a háború előtt és a háború alatt.

Bombaként hatott 1917 tavaszán az a hír, hogy az antant a németek minden ama táviratát felfogja a chiffrózza, amelyekkel gróf Paernstorff newyorki és von Echard mexikói követ érintkezésben álltak Berlinnel. Abban az időben pedig nem kisebb dolgokról volt szó, mint az USA magatartásáról. Németország, után nem volt biztos abban, vajjon az Egyesült Államok megőrzí-e sem legességét igyekezett jövendő ellenségét megelőzni.

Mexikót és esetleg a távoli Japánt, amelyek ekkor még az antant oldalán álltak, de amelyek nem voltak elragadtatva ettől a szövetségtől, a német diplomácia igyekezett a maga háborus tervei részére megnyerni.

A németek egy egészen különleges, de nevetesen naiv és rövidlátó haditervet dolgoztak ki. Az USA-t akarták nyugatról és délről behálózni és így semlegességének magatartására kényszeríteni.

A német külügyi szolgálat vezetője a mexikói és a japán néphangulatra számított ennek a tervének keresztültűjtésénél, mert egyrészt Mexikó és Amerika, másrészt Japán és Amerika között ősidők óta nyilvánvaló antagonizmus állt fenn.

Az ügy már tuljutott az „előzetes megbeszélések” stádiumán. Már előírnyitották azt az összeget és azt a hadianyag mennyiséget, amellyel Mexikót támogatni kellett volna.

De Amerika mindennek eléje vágott. Wilson kormánya megüzente a központi hatalmaknak a háborút. És mindaz, amit a német titkos diplomácia olyan nagyszerűen kitervezett — vízbe esett, nagyobb részt szószerint a vízbe.

Hol történt a hiba?

Tehát Amerika feladta semleges álláspontját, sőt mi több, az antant mellé állott.

És éppen a legkritikusabb időben. Hogyan történhetett ez?

Szek Sándor utján

Az angol kémiszolgálati iroda a titkos code segítségével felfogta és megfejtette azokat a szikratávíratokat, amelyek az USA behálózásáról szóltak. Hogyan volt lehetséges, hogy az angolok és amerikaiak felfoghatták az ide és oda röptetett német intrika-távíratokat? Hogyan volt főképpen lehetséges, hogy angol kormányzat az Egyesült Államok kormánya elé tárhatta azokat a tárgyi bizonyítékokat, amelyekből világosan kitűnt, mi készül Berlinben a Wilhelmstrassen?

Mindez Szek Sándor utján volt csak lehetséges.

A szegény kis távirás német szolgálatban

Szek Sándor regényes életéről és rejtélyes sorsáról most eddig teljesen ismeretlen dokumentumok kerültek napvilágra.

Szek egyike volt a dróttalan táviratás legkitűnőbb technikusainak. A németektől megszállt Brüsszelben 1914 őszén Szek egy felvívó állomást épített magának és privát szórakozásból felfogta a világűrben röpködő táviratokat.

Megfejtteni persze nem tudta őket. Akkor...

A német kémiszolgálat hamarosan megállapította, hogy avatatlan személy felfogja az ő titkait. Ártalmatlanná tehetnék volna az illetőt de nem tették. Sőt.

Ugy vélekedtek, hogy az illető tehetőségét sokkal jobb lesz a maguk javára hasznosítani.

Ilyen elővigyázatlan volt a háború kellős közepén a német kémiszolgálat. Szek Sándort lefogták. Kiderült róla, hogy osztrák származású és hogy osztrák állampolgár.

Tehát megbízható ember. Emellett ve szedelmesen ért a dróttalan táviratásához. Szek Sándor szerény, bizalomgerjesztő személyiség volt. Elmondotta, hogy saját szórakoztatására készítette a felvívóállomást. Azt nagy bölcsen elhalgatta, hogy osztrák származása ellenére szimpatizál az angolokkal, sőt, miután hosszú ideig élt Angliában, angolnak érzi magát.

Szek Sándor erről nem beszélt, a német kémiroda pedig feleslegesnek tartotta érdeklődni a távirás munkájáról.

Szek Sándort akarata ellenére kényszerítették hogy német szolgálatba lépjen. Alkalmazták. Az lett a megbízatása hogy a németek részére felfogjon az antantnak Brüsszelből küldött titkos dróttalan táviratokat.

A kétkulcsos Szek

Szek azonban ingadozó jellem volt. Mialatt látszólag a németeket szolgáltatta — összeköttetést tartott fenn a Brüsszelben visszamaradt belga patriotákkal.

Féltette az életét. Két tűz között állt és ezért engedett a belga hazafiak fenyegetésekkel vegyes nyomásának, amely azt parancsolta neki, hogy a német kémiszolgálatban szerzett értesüléseit bocsássa az antant rendelkezésére.

És Szek, mialatt látszólag szorgalmasan dolgozott a németek részére — egy privát munkát is vállalt.

Szép lassan lemásolta a titkos német code-t Nem vették észre. Biztak benne. Kedves fiu volt.

Amikor a titkos chiffré-kulcs már a birtokában volt, Szek nyomtalanul eltűnt Belgiumból és egyenesen antant barátaihoz sietett. A német kémiszolgálat még akkor sem sejtette annyira rövidlátó volt —, hogy a Szek a code titkait is magával vitte.

Szökés a drótmézöknön át

Hogy miképpen szökött meg Szek a szigorúan körülzárt Belgiumból, az csak most vált ismeretessé.

A német hadvezetés többszörös drótakadállyal vette körül a határt különösen Hollandia felé. A drótokban hatalmas áram keringett és ezen a drótmézöknön keresztül szinte lehetetlen volt a szökés.

A belga hadimuzeumban most látható az a készülék, amelynek segítségével Szek átjutott a magasfeszültségű árammal feltöltött drótokon. Szek két filccel bélelt deszkalap közé préselte magát és ebben az izolált fáköntösből átkuszott a drótok alatt.

Hollandiából egyenesen Londonba ment és jelentkezett Reginald Hall admirálisnál, aki az angol kémiroda vezetője volt. Átadta neki a code-t és annak segítségével felfogták az USA izolálásáról szóló német titkos szikratávíratokat. Mikor aztán Amerika látta, hogy a német diplomácia mire készül — döntő erővel belevetette magát az európai nemzetek nagy csatájába.

Hová lett Szek?

Reginald Hall éleselméjűsége határtalan és szinte legendaszerű volt. Mindenesetre ügyesebb volt mint a német kémiszolgálat vezetője, mert Szek Londonban, annak ellenére, hogy felbecsülhetetlen szolgálatot tett az antantnak, — mégsem bizott Hall jól ismerte a két kulcsos kémrendszert...

Tény, hogy Szek a „bravur” óta nyomtalanul eltűnt. Fenn áll a feltevés: eltették láb alól, nehogy ellenkémkedjék. De lehet, hogy Szek más néven él valahol és élvezi a „bravur” jutalmát és emellett nem kell félni a bosszútól...

Söbb udvariasságot!

Az élet egyik legfőbb követelménye az az udvariasság, amely bizony ma társadalmi megnyilvánulásokból sok esetben hiányzik. Légy udvarias és előzékeny, tanítja az iskola a diáknak, mert az emberek egymásközötti érintkezése nem lehet örök ökölharc, nyersesség és erőszak. Az ember társaslény és mint társaslénynek figyelmesnek, előzékenynek, szolgálatkészeknek kell lennie. Már csak a kölcsönösség elvéből kiindulva is, mert az udvariasság előzékenységre talál. Az ellenkezők pedig az ellenkezőjére. Légy udvarias, figyelmezteti az apa a fiát, miután ő maga ilyen szellemben nevelkedett fel. És még sok nevelő, apa, tanár, tanító, idős és megfontolt ember, az élet körülményeinek sok-sok alapos ismerője, mondjuk így: az élet nagy iskolájának érettségizettjei mondják és hangsúlyozzák számtalanszor, hogy milyen fontos kellék az életben az udvariasság. Sajnos, a jelek is azt mutatják, hogy ezek a tanítások és figyelmeztetések még mindig nem történnek elegendő számban. Legáltalában is a példák ezt mutatják.

Egy bizonyos, hogy az angolok többé nem vették igénybe szolgálatait.

Szek Sándor apja egy jómódu és tekintélyes polgár a háború után soká kereszte a fiát Mindent megkísérelt, hogy rejtélyes sorsu fiára rábukkanjék, de eredménytelenül.

A titkos hétpécsetes láda

Talán majd Hall admirális titkos ládája fényt derít Szek Sándor sorsára is. Az admirális, akinek kezében futottak össze a nagy angol kémhálózat összes számai — a világháború kémkedési iratait és dokumentumait egy nagy barokk faragású ládába zárta. A titkok kazettáján a következő felírás olvasható: „Csak husz évvel a békekötés után nyitható fel!”

„Jön 505 a csikkal!...”

Ebben az évben tehát felbontják a ládát, amely bizonyára szenzációs és eddig ismeretlen kémkedési titkokat rejt magában. Halj gnoskodott arról, hogy jó ideig homályban és biztonságban maradjanak azok a személyek, akik a nagy vérzőnben értékes szolgálatokat tettek az antantnak. Amikor Szek apja személyesen Hall admirálishoz fordult és a fia után érdeklődött Hall így válaszolt:

— Sose hallottam ezt a nevet...

És melankólikusan mosolygott. Szek tehát halott. De ez csak az idén fog minden kétséget kizárólag kiderülni.

Megnyerő
lesz külseje, ha

Czink-

által tisztított és
testett ruhában jár

lás? Talán ez a leginkább. A lélek mint-ha elvesztette volna a finomságot és szociális érintkezések iránti érzékeny hajlandóságát. Azt az érzéket, amely egyik legfőbb kelléke az életnek. Mintha a ma fiataljai egyáltalán nem éreznék azt, hogy az igazi emberiség az érdek és haszon nélküli figyelmességben, a célzat nélküli jó ságban és szeretetben, a lélek belsejéből önkéntelenül kiáradó szolgálatkészségben áll. Az teszi a szívet és lelket igazán nemessé, tisztává és jóvá, ha a jót nem dicősség-hajhásából, érdemszerzésből, haszonlesésből teszi, hanem minden mellék-cél nélkül. A jószág és a szeretet gyakorlásának ugyanis kezdeti stádiuma és kiindulási pontja az udvariasság. És bizony mi mindig akaratlanul is meghatódunk, amikor azt látjuk, hogy öreg urak és asszonyok, magas társadalmi pozíciók egykori vagy jelenlegi birtokosai, ugyanakkor azzal a finom és előkelő figyelmességgel sietnek valami ügyes-bajos dolgukban megakadt, szegény, egyszerű emberek segítségére, amely önkéntelen jóakarat és jószándékosság a tiszta lélek tükröképe szokott lenni. És annál fájóbb és megdöbbentőbb számunkra, amikor csodálatosképpen gyakran azt tapasztaljuk, hogy még olyan intézményeknél és testületeknél is előfordulnak kirívó hidegségek és udvariatlan-ságok, amelyek egyrészt a köz terhére tartatják el magukat, vagy a közönség kifejezett támogatásából élnek és akiknek egy részét éppen ezért valóságos iskolai példát-ját kellene szolgáltatni az udvariasság legegyszerűbb kellékeiből, másrészt tőlük joggal meg is lehet követelni az előzékeny-séget és figyelmességet. De mégis vakmerőn és dacolva minden udvariassági elő-írással, gorombáskodnak, erőszakoskodnak és kínos helyzeteket teremtenek.

Több udvariasságot — irtuk a cikkünk címétől.

Es ilyen körülmények között hangsúlyozottan szükségét érezzük annak, hogy ezt az udvariasságot ne csak kérjük a köz- és társadalmi élet minden vonalán, hanem egyenesen követeljük is. Kérjük azoktól, akik önként és maguktól meg tudják adni és követeljük azoktól, hogy akik a kény-szerítő nyomás nélkül úgy látszik, soha-sem hajlandók az igazi udvariasság útjára lépni. És a közönség szolgálatában állók bármilyikétől végső esetben a fegyelmezés-re hivatott hatóságok nyomatékossá felhí-vásának és figyelmeztetésének erőteljes hang-jával fogjuk kivívni azt, hogy az udvarias-ság az élet minden vonatkozásában ne csak papírszó, üres disz, sokat hangoztatott frá-zis legyen, — hanem komoly és igaz való-ság.

„Jön 505 a csikkal!...“

Gyilkosság a kártya miatt

(BUDAPEST.) A magyarországi János halmáról jelentik: Rudics István 28 éves bácsalmási hentes összeveszett Lőrincz Péter községbeli szabóval. Rudics bosz. szuból azután megtámadta Lőrincz 18 éves Ádám nevű fiát és azt egyetlen kés szurással megölte. A gyilkos henteset a hatóságok letartóztatták és bezárlították a bajai törvényszéki fogházba.

Fegyvertisztogatás közben életveszélyesen megsebesült két gyermek

(BÉKÉSCSABA.) Szekerce János bé-késcsabai napszámos a fegyverét tisztogatta. A fegyver eközben elsült és a nap számos mellett álló 10 éves Mihály nevű fiának combjába furdódott, majd a fiu testén áthaladva a kőpadlóról visszapat-ant és a szintén ott tartózkodott Szluka György 4 éves szomszéd kisfiu lánykáj. ba hatolt. A két kisfiut életveszélyes állapotban vitték a kórházba a vigyá-zatlan napszámost pedig a hatóságok le-tartóztatták.

Mátrai Béla vasárnapi cípcija:

Igy fürdünk mi!

Avagy elkésett iskolai dolgozat a strandról (magyarosan partfürdő), a kabinokról, a közönségről, a víztől, a trambulinról, az uszóbajnok-jelöltekről, egyszóval mindentől, ami a tárgyhoz tartozik

(CLUJ.) Strandnak (magyarosan part-fürdőnek) nevezünk egy olyan kabinokkal elkerített homokos helyet, ahol bizonyos díj lefizetése ellenében sakkozni, ping-pongozni, kártyázni, römizni, aludni, bir-kózni, boxolni, lábat elválni, pofonokat adni és pofonokat kapni, kabint feltörni, tár-sasabédet rendezni, kutyát idomítani, kést dobálni lehet, egyszóval mindent, csak für-deni nem. A strandon (magyarosan part-fürdő) találjuk: 1. A kabinokat. 2. A köz-önséget. 3. Az uszóbajnok-jelölteket. 4. A trambulint. A strandon nem találunk vizet.

1. A kabinok

Kabinnak nevezünk egy olyan 3 szál deszkából és 33 ökönyi lyukból álló négy-szögletű helyiséget, amely arra szolgál, hogy eltakarják munkaközben azokat az alacsony társadalmi származásu egyéneket, akiket közönségesen kabintolvajok-nak nevezünk. Egyéb célt nem szolgál-nak, kivéve a vasárnapot, amikor minden tisztességes kabin átalakul kongresszus-ter-memé, békés családi lakóházzá, kártya-barlangokká, esetleg kenyérkeresti eszkö-zé, élelmes lurkók számára, akik már a ko-ra hajnali órákban kint vannak a strand-on (magyarosan partfürdő), így biztosít-ván a másnapi krémesebéseket.

A fentemeltet okokért a kabinok nélkülözhetetlen szerepet visznek ugyis, mint társadalmi gócpontok, a hajdani római piac (Forum Romanum) helyettesítőit, úgy is, mint kenyérkeresti eszköz (lásd lurkók és kabintolvajok) és mint szerelmespárok menedéke. Ezért nem csodálható, hogyha ezekről már a római történelem is tesz említést a „Kabin-nők elrablása“ című fe-jezetben és hogy erről szól a magyar nép-dalköltészet legszebb dala: „Egy kabin-kulcs szebben beszél...“

2. A közönség

A strandra (magyarosan partfürdőre) járó közönséget két részre oszthatjuk: 1. Akik nem fürdenek. 2. Akik fürdenek.

1. Akik nem fürdenek, azok kakaskuko-rékoláskor hönök alá vágnak egy könyvet, vagy sakkos dobozt, esetleg csomag kártyát és déli verik a blattot. Délben be-mennek a vendéglőbe, hogy aztán estefelé így társalognának:

Egyik (dülöngélve mászkál a fák között) Másik: Te Jóska, az Istenért, mi tör-tént veled?

Egyik: Ah... Hukk... Sokat ittam. Másik: Talán csak nem nyomott le a víz alá valamelyik gazember?...

Egyik (felháborodva): Ki beszél itt víz-ről? Sört ittam... Barna sört... 2. Akik fürdenek, azok szintén azzal az elhatározással jönnek ki, hogy nem fürde-nek. Hogy ez a baleset mégis megtörténik, annak az oka az, hogy belöki őket. A strandon (magyarosan partfürdő) jószántá-ból senkisé meg a vízbe.

A víz (H²-O²)

A Hidrogénnek (H) és oxigénnek (O) ez a mindenhol található vegyülete hiányzik a strandról (magyarosan partfürdőről). En nek az oka igen egyszerű... A medence szélén két ösztövré fiatalember állingál. A nap melegit, mint a forró szurok, a két ifju háta a szivárvány minden színében pompázik. Hirtelen mindketten felkapják fejüket: déli harangszót hoz feléjük a szél. De utána nyomban vissza is ejtik és elme-rengve nézik a víz felszínén uszó saláta-és karalábéleveleket. Végül a vékonyabbik halkán, elgondolkozva megszólal:

— Az embernek szinte kicsordul a nyála — A másik csodálkozva néz reá:

— Mit, neked ettől a víztől kicsordul a nyálad?

Az első szomoruan legyint:

— Ez víz? O, pardon. Azt hittem zöld-ségleves...

4. Uszóbajnok-jelöltek

Uszóbajnok-jelölteknek nevezzük azokat a négylábu lehetetlenyi fürdőnadrággal és egyiptomi hieroglifás, titokzatos színös-zszeállítású sapkákkal felszerelt egyéneket, akik hangos csattanással bevágódnak a víz-be, ott ütnek, vágnak, kapálóznak, hörög-

nek, prüszkölnek, fujnak, köhögne, liheg-nek, sirülnek, forognak, bugyborékolnak, kapaszkodnak, rugaszkodnak, harapnak, zokognak és csodálatosképpen mindezek el-lenére nem süllyednek el. Ők egyébként ezt a komplikált műveletet szerényen csak „sétának“ nevezik. Például: A starthelyen feláll két ilyen titán.

— Gyere sétáljunk vagy 400 métert.

— Nem bánom. Induljunk.

Elindulnak. Negyedóra múlva az egyiket a medence fenekéről halásszák ki és csur-gatják belőle a vizet.

— Na, te majdnem világrekordot állí-tottál fel — mondják neki vigyorogva.

— Hogyan? — kérdi a másik lehuny-t szemmel, falfehéren.

— Hajszál hijján átusztál a mennyor-szágba...

5. A trambulin

Trambulinnak nevezzük azt a hajlé-kony deszkából és szőnyegből álló szerke-zetet, amelynek az a célja, hogy minél ma-gasabbra vágja a rátalaló vakmerőket, lehetőleg úgy, hogy azok hasukra, vagy testüknek egyéb kényes pontjaira essenek. Ugrani rajta azok szoktak, akiknek hal-vány sejtelmük sincs a felmenetelkor, hogy milyen formában fognak leérkezni, de gyengéd női szemektől ösztökélve. (na, ugorjon egy szépet Pali) elszánják magu-kat erre a vakmerő lépésre. Hasonló a helyzete most annak a piros-fejkendős fia-talembernek, aki megborzongva sétál az ég és a víz között a szál deszkán.

— Csavart ugorjon Pali — sikít feléje a tribünről egy hang.

— Igen — mondja engedelmesen a fej-kendős, nekilendül, felveti magát, de fent a levegőben összecuklik, mint a bicska és rongyként terült el a víz színén. Felbuk-kan, siralmasan néz ki, kendője az arcába lóg. Kissé sápadtan mászik ki a vízből és vonul félre. A nő hozzárohan.

— Mi baj Pali? Igazán nagyon szép csa-var volt.

— Igen, — feleli a fejkendős — szép csa-vart kapott a vakbelem...

Epilógus

Este nyolckor aztán lassanként ürülni kezd a strandnak nevezett homokos terü-let. A közönség (fürdők és nem fürdők) fel kerekednek, a kabintolvajok elégedetten dörzsölik a kezüket, az uszóbajnok-jelöl-tek a legfrissebb sporthireket vitatják és minden tisztességes kabin átalakul tisztes-ségtelen személtárává.

Mindössze a teljesen kiszáradt medence fenekén egy filigrán konzervdobozban van még élet. Két apró hal uszkal a doboz fe-nekén levő ujjnyi vízben és beszélgetnek. Az egyik éppen egy könnyecseppet nyom szét meredt szeme szélén.

— Azt hiszem, a jövő vasárnap a leg-borzalmasabb halál vár reánk.

— Én nem értem. Miért?

— Hát nem látod? Ha így megy, kiúszák az egész medencét s nem hagynak nekünk egy csepp vizet sem...

ESTHARANG

Mindennap sirat és temet, Temet egy esőppnyi életet.

Vagy a meddön elmúlt nyopot S a bánatot, mit itthagytott.

A sok-sok fájdalmas mosolyt, A könnyet, mely hiába folyt, Az örömet, mely nem vidám,

A vágyat, amely nem kíván. Siratja azt, hogy elpihent,

Akít magába vont a csend, A békét, amely megjelen,

A bársonyszínű éjfele, De nem jut el a szívekgig, S amint jött, úgy el is tűnik.

A kérdésekre úgy felel, Hogy hangja felhők közt vesz el.

Jajgat, zokog. Sirat, temet. Mindennap egy esőpp életet.

Papp László.

FAKIR TITKA
IRTA: B. YALE

22.

Dortmund hosszú ideig bémultan néz-te a holttestet. Nem tudott rendszeresen gondolkodni, de annyit még ezekben a szörnyü percekben is tudott, hogy Ya-mashiva meggyilkolását mindenki az ő művének fogja tartani Hiszen valóban lehetséges, hogy a vaktában mért su-lyos ütések valamelyike okozhatott ha-lálos sebesülést, vagy talán más módon lépett fel belső elvérzés, amit az élet-halálharc közben természetesen nem ve-hetett észre.

Eddi azt hitte, meg kell örülnie. Hu-szonnégy óra alatt nemcsak a menyasz-szonyát vesztette el, hanem tudtán ki-lvül és akarata ellenére gyilkossági ügy-be is keveredett.

Hirtelen ötlettől hajtva, elvagdosta a holttestet tartó függőnyzsínort hogy a hatósági vizsgálát legalább erről ne sze-rezzen tudomást; a vékony erős zsinor-azonban mélyen a hindu husába vágó-dott s alatta kékes elszíneződésben vilá-gosan látszottak a megkötözés nyomai.

— Lesz, ahogy lesz — mormagta Ed-die Dortmund s letántorgott a hallba.

Maga sem tudta, meddig ült, kábul-tan maga elé meredve egyik kényelmes bőrfotelben. Akkor tért magához, ami-kor az ajtóban Tom mögött feltűnt a csendőrprefektus és a hatósági orvos alakja Akkor felállt s néhány lépéssel eléjük ment. A bemutatkozás és a rész-vényilatkozatok formáságai, bármiként erőlködött is, nem jutottak el az agyve-lejég; tulajdonképpen csak akkor kez-dett el ismét gondolkodni, amikor — már az emeleti folyosón — hirtelen oda fordult a csendőrbiztoshoz.

— Sajnálám uraim, ha ez a szomo-ru eset szenzáció-anyagul szolgálna az újságíróknak. Ezért természetesen első-sorban a diszkréciónkat kérem...

— Ez természetes mr Dortmund. Kü-lönben sem hiszem, hogy Lady Ahsley halála a megszokottnál szélesebb hullá-mokat verne. Elvégre a Lady elmult hat vanéves, a gyanus momentumról ped-ig majd igyekeznünk hallgatni az újság-írók előtt.

— Köszönöm, uraim. A hallgatás azon-ban, attól tartok, nehezen fog menni. Timmons-Hill-ben ugyanis pillanatnyi-lag nem egy, hanem két holttest fek-szik.

Az orvos megállt s pillanatig úgy né-zett vissza Eddie-re, mintha az örület nyomait kutatná a fiatalember zavaros szemében.

— Hogy mondta, mr Dortmund?

— Azt mondtam, hogy Timmons-Hill-ben két holttest fekszik. A kastély má-sik szárnyában ma reggel holtan talált-am Lady Ahsley vendégét, egy Ya-mashiva nevű hindut. Az urak feladata lesz megállapítani, hogy vajjon én öl-tem-e meg?

— Dear mr. Dortmund, azt hiszem, önt tulságosan felizgatták a haláleset körülményei. Legjobb lenne, ha lemen-ne a hallba és nyugodtan megvárná a vizsgálat befejezését Azután majd be-szélgetünk a második holttestről is...

A csendőrprefektus megértően bólin-tott. Dortmund pedig vállat vont s visszafordult a hall felé. Ebben a lelki-állapotában csakugyan nem érzett ma-gában erőt ahhoz, hogy a hatósági em-berek aprólékos kérdéseire feleljen. Ki-ment a parkba s a frsis koratavaszi le-vegő jólesően hütötte le lázas homlokát.

Maga sem tudta meddig sétálhatott így, amikor ismét a kastély elé érve, friss lábnyomokat vett észre az egyik virágágy közepén. A lábnyomok közvet-lenül a falnál kezdődtek s a park hátsó gondozatlan része felé tartottak keresz-tül a virágágyakon

(Folytatása következik.)